

Een nieuw
BUNDELTJE

Uitgekipte en geestelijke GEZANGEN
Ten dienste aller Bond- en Gunstgenoten van JEHOVAH,
den DRIE-EENIGEN en ALGENOEGZAMEN GOD.

Opgesteld door verscheide Godvruchtige zangers en zangeressen.

Waarbij een AANHANGSEL komt,
van eenige zielsopwekkende gezangen en gedichten.

Elfde druk, vermeerdert met een
tweede Aanhangsel van eenige gezangen en gedichten,
door Rutger Schutte

Te DORDRECHT,
Bij Johan Georg Wittich, boekverkooper op de Voorstraat
bij de Pelse Brug.

1755

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2^e Uitgave 2021
(bijgewerkt 2025)

Voorbericht

Aan allen, bijzonder aan de Godvruchtige zangers en zangeressen,

... Wij kunnen dan niet nalaten om elk zanglievende, maar vooral elk *Godvruchtig* zanglievende lezer (want deze laatsten zullen er bijzonder hun voordeel mee kunnen doen), te nodigen en op te wekken tot het gebruik van dit ons Bundeltje. Hierin zijn immers vele dierbare stukken vervat, betreffende het ware wezen van onze godsdienst en het innig christendom, bij wijze van gezangen en liederen. Hier zult gij vernemen wat de Drie-enige God, uw Verbonds-God, van alle eeuwigheid gedaan heeft en wat Hij door de tijd heen in alle eeuwigheid zal doen tot volmaking van uw geluk. Hier zult gij de ganse plicht van een christen en ware bondgenoot, ja allerlei en dus ook uw gestaltenis, hetzij droevige, hetzij blijde enz. levendig vernemen. Maakt er derhalve, ondergeschikt aan Davids dierbare zangstukken, veel gebruik van. Zoekt de Heere, hetzij alleen, hetzij met malkanderen te zingen met veel aangenaamheid in uw harten. Tracht het te doen met veel heilige aandacht, inspanning en ijver, onder een opzien tot de ziel-verheffende bewerkingen van des Heeren Geest, Die gij voor het wèl zingen niet minder nodig hebt dan voor het wèl bidden. Werd deze heilige en heuglijke werkzaamheid in deze dagen veel behartigd en betracht, gewis zou er meer van God gekend, ondervonden en vertoond worden. Men zou meer de zalige hemelingen gelijkvormig zijn, meer van de hemel genieten en meer voorsmaken van die eeuwige hallelujahs ontvangen. De Heere doe zulks in deze duistere, geesteloze dagen veel openbaar worden. Amen, het zij zoo.

Rutger Schutte

Uit het bovengenoemde bundeltje zijn onderstaande gedichten overgenomen. Dit Bundeltje werd opnieuw uitgegeven door Rutger Schutte, predikant te Amsterdam en revisor van de Psalmberijming van 1773. Het is een selectie uit ongeveer 110 gedichten. Om een inzicht te geven in de oude dichtstijl zijn de gedichten onveranderd weergegeven. Wat de dichters beleefden, hebben zij op rijm gesteld. Het *innige van de geloofsbeleving* kunnen sommige mensen alleen maar in een gevoelvolle dichtvorm weergeven.

Het voorbericht heeft geen toelichting nodig. De Heere voege er Zijn Geest aan toe, om Zijn eeuwig Verbonds wil!

W. Westerbeke

INHOUD

W. A. Saldenus

Lof der geestelijke zielszuchten.

H. Witsius

Zielszucht.

Willem 'd Orville

1. *De hemelse arend in zijn vlucht spoedende naar het dode Lichaam.*
2. *Eeuwigheidslied.*

Robert Immens.

Lieflijke zieldwang.

Abraham Godart

De volmaakte Jezus.

Philip van Sorgen:

1. *Een ziel in het gevoelen van Gods liefde.*
2. *Het lied van het IK*
3. *Aan de blinkende Morgenster Jezu Christi.*
4. *Aan de klagende bewener van de levenloze en dode staat der Algemene Kerk.*
5. *Bede om de wind van Gods Geest*
6. *Meditatie over de dode staat der kerk*

N.N.

Zielsuitgalmen.

Geertruid Gordon de Grauw

Eens Christens kommerloosheid in bekommernissen.

N.N.

Memorie of zielsopwekking tot standvastigheid.

Rutger Schutte

Geestelijke Zeevaart.

N.N.

Genade door recht.

N.N.

De Geestelijke pelgrim.

Jac. Koelman

Morgenzang.

N.N.

Ziel zuchtingen om Gods gunst.

Hieronymus van Alphen,

Gelovig verlangen.

N.N.

Verlangen naar de hemel.

TOEGEVOEGD:

Philip van Sorgen (Zorgen)

Een aantal gedichten uit: HET BUNDELTJE.

W. Westerbeke

Enkele gedichten 1978.

LOF DER GEESTELIJKE ZIELEZUCHTEN

Psalm 38:10 *'Mijn zuchten is voor U niet verborgen.'*

Wijs: Psalm 77. Of: Philidaatje hoe lang is't geleden...

Door: Wilhelmus Antonius Saldenus 1609-1680

Predikant o.a. te Rijsoord, Sluis en Goes

1

't Lezen van deez' zielen zuchten

Gaf mij daad'lijk deze vruchten:

Dat ik als ten hemel steeg

En straks* lust tot zuchten kreeg. strak/aanstands

Och Heer', dacht ik, of Gij maakte,

Dat ik eens aan 't zuchten raakte,

Als Uw dienstknecht doet alhier

Met zo'n innig hemels vier*, vuur

2

Van vernedering en vertrouwen,

Zonder stilstaan of verflauwen,

Met zo geestelijk een hert*, hart

Als 't mij hier gewezen werd.

Dat eens zo mijn ziele tochten* begeerten

Anders niets dan U maar zochten.

'k Achte dat ik alles won,

Als ik zo maar zuchten kon.

3

't Is Uw werk de ziel t' ontsluiten,

't Vlees en kan geen zuchten uiten,

Al mijn zuchten is verkeerd,

Als 't Uw Geest niet heeft geleerd.

Maar als Die mijn hart doet spreken,

Laat dan 't hels gedrocht vrij spreken.,

Dat het gans geen leven heeft,

't Zuchten toont nog dat het leeft.

4

't Zuchten kan dan kracht en leven

Aan mijn ziels off'rande geven.

Ja, als 't alles mocht ontgaan,

Neemt Gij nog mijn zuchten aan.

Zie ik, veeltijds, zo geen vruchten

Mijns geloofs, dan kan het zuchten

Om die vruchten, in die staat

Wezen nog mijn toeverlaat.

5

Zal ik meer van 't zuchten spreken?

't Zuchten kan Uw harte breken
Zelfs Uw hemel is een vrucht
Van één reine zielen zucht.
Laat mij, Heer', dan nooit verdrieten
Dit profijt'lijk hart-vergieten*.
Die nooit zucht, wordt nooit verblijd;
Hier is 't nog mijn zuchtens tijd!

Rom. 8:26

hart uitstorten

6

Totdat ik, na al mijn zuchten,
Eens beërf mijn zuchtens vruchten,
En voor Uwe Troon verschijn,
Waar al 't zuchten uit zal zijn.
[Daar wordt 't zuchten eeuwig zingen.
Dan ben ik in zangers kringen.
Met de gans' verlosteschaar
Om U, U te loven daar!]

[4 regels toegevoegd]

ZIELEZUCHT

Van een verlegen Christen om Gods genaderijke vertroostingen.

Wijs: Psalm 77 en 86. Of: Poliphemus aan de stranden...

Door: Hermanus Witsius 1636-1708

Predikant o.a. te Wormer en Goes

1

Is er nog, o groot Ontfermer!
Is er voor een nare kermer,
Voor een schreier nog gehoor?
Is er nog een open oor?
Mag een mond vervuild met zonden,
Mag een ziel vervuild met wonden,
Die van etter vloeien; mag
Die nog uiten haar geklag?

2

Kan 't erbarmelijke wenen,
Kan het ingekropte stenen* kreunen
Van een gans verbrijzeld hart,
't Welk gedurig smart op smart
Van Uw' hand wordt ingeschonken,
Dat schier dronken, ja verdronken
Ligt in zo een tranenvloed,
Nog vermurwen Uw gemoed?

3

Is er, Heer'! nog enig hopen,
Staat de deur Uws goedheids open
Voor een zondaar, die de meest'
Licht* van allen is geweest? lichtzinnig
Wil Ge zijn geschrei nog dulden
Die voor zoveel duizend schulden
Bij U aangetekend is?
Schenkt G' hem wel vergiffenis?

4

Of hoort Gij met dove oren
Die nu roept, maar wilt niet horen
Wou Uw' Goddelijke stem,
Als Gij, tot zijn besten, hem
Uit zijn zondenslaap kwam wekken?
Gaat Gij met zijn beed' nu gekken?
Spotten in zijn zielsverderf,
Totdat hij van wanhoop sterft?

5

't Zij hoe 't zij, mijn droevig' ogen,
Laat uw' springbron nooit verdrogen:

Houd, van schreien nimmer mat*,
Steeds mijn wang en leger nat:
Wakker nu, gewonne klachten,
Vergezelschap hele nachten,
Hele dagen, mijn getreur,
Tot mijn hart aan stukken scheur.

aflaten

6

Is mijn God nog te bewegen?
Hemel! wat een grote zegen,
Zo maar d' allerminste straal.
Van Zijn liefde t' mijwaarts daal!
Of moet ik Zijn gunst nog derven,
't Zal mij troostlijk zijn te sterven
Voor de voeten van mijn Heer';
Strekt het zo tot Zijner eer.

7

't Is nog altijd zoet te stenen,
't Is nog zoet te liggen wenen,
Zoetste Jezus aan Uw' schoot;
En aldaar zijn zielenood,
En aldaar zijn stoute zonden,
Oorzaak van die harte wonden
Uit te storten. 't Licht* het hart
Nog een weinig in zijn smart.

verlicht

8

Immers ik wil liever treuren,
Liever, ja mijn harte scheuren,
Liever in mijn enigheid*,
Met een zoete bitterheid,
Mijne zond'* voor God beschreien,
En Hem door mijn tranen vleien,
Om een schuldvergiftenis,
Door een schuldbekentenis:

eenzaamheid

of (zoals in sommige uitgaven staat): al mijn kwaad

9

Als van aardse vreugde dronken!
En in wereldlust verzonken,
Buiten al gevoel van pijn,
Met de wereld vrolijk zijn:
Tranen van verslagen zielen
Altijd beter mij bevielen,
Dan verniste wereldvreugd,
Die geen hemelling verheugt.

10

Op dan, op mijn treurig harte,
Klaag uw' God uw' droeve smarte,
Moog'lijk dat uw' pijn wat stelt,
Altoos 't klagen zelf(s) dat helpt.

Maar Heer!' 'k mocht U eerst wel vragen,
Waarmee zal ik komen klagen:
Waarmee kom ik U te voor,
Dat U allerminst verstoort'?

11

Zal mijn tong met jammer-Psalmen
Uwen hemel doen weergalmen,
Maar die tong heeft menigmaal
Door een vals, onnut verhaal,
Door zo menig ijd'le woorden,
Die U, o mijn God, verstoorden,
Door een onbezonnen praat
Mij veroorzaakt Uwen haat.

12

Och! die tong, die steeds moest spreken
Uwen lof, die was ontsteken
Van de hel, en stak voortaan
't Rad van mijn geboorte aan:
En ik die met open monde,
Uwe waarheid moest verkonden,
Heb mijn tong U wel ontzeid,
En geleend tot ijdelheid.

13

Och! die tong die zoud' U tergen,
Zal ik 't dan mijn ogen vergen,
Dat ze door een naar getraan
Mijne klachten doen verstaan?
Heer!' zoudt Gij die ogen drogen!
Zijn het niet dezelfde ogen,
Die, met dart'le* spijt* vervuld,
Trotsten* Uw' misbruikt geduld?

wulpse aanstotelijk
trotseerden

14

Zal 'k dan zwijgend, zonder schreien,
Mijne handen uit gaan spreien?
Kloppen op een dode borst,
Die geen woorden uiten dorst?
Beid', helaas! en hart en handen,
Overvol van zond' en schanden,
Werktuig van verboden doen,
Zouden hinderen mijn zoen*.

verzoening

15

Heil'ge God! hoe zal ik naad'ren
Uw' troostrijke vreugden-aad'ren*?
Daar noch tong, noch hand, noch oog,
Zich verheffen durft omhoog!
Daar het hart met zoveel zonden
Overstelpt, vol z(w)eer'ge wonden

vreugdebron

Niet dan stinkend' offerwerk
Brenge kan tot Uwe Kerk!

16

Was ik nu een ravens jonge,
Die met redenloze tonge
Haar geroep kon doen verstaan
En tot in de hemel gaan
Als z' in hare batse* ouden*
Voelt het liefdevuur verkouden
Omdat uit haar tere huid
Juist geen zwart geveerte spruit.

trotse ouders

17

Evenwel ik moet het wagen.
't Ga zo 't wil, ik zal nog klagen,
Och! mijn liev'* en droeve ziel,
Voor de Heere nederkniel.
'k Hoop, ik zal die God nog loven;
Ga ik dan niet ver te boven
Duizend ravens en nog meer
Die verhoord zijn van de Heer'?

liefhebbende

18

Heer' wilt Gij mij eeuwig haten?
Zult Gij mij altoos verlaten?
Zal altoos Uw' straffe hand
Blijven tegen mij gekant?
Och! waar blijft dan al 't ontfarmen
Al dat kussen, dat omarmen?
Al dat liefelijk gelach
Dat Uw' volk te troosten placht?

19

Is dat nu geheel verdwenen?
Zijn die liefdevonken henen?
Wordt dat vuur zo uitgeblust?
Is 't nu lang genoeg gekust?
Blijft er niets voor mij dan zuur zien?
Zal ik nooit een zoeter uur zien?
Zal er nooit een vredewoord
Worden in mijn ziel gehoord?

20

Hebt Gij dan, o Heer'! vergeten
Hoe Gij voormaals placht te heten?
Of en is Uw' eigen Naam
U niet langer aangenaam?
Heer'! Die mij nu schijnt te doemen,
Heb ik U niet horen noemen,
God vol van Barmhartigheid,
Rijk van Goedertierenheid.

21

'k Heb, 't is waar, wel grof gezondigd,
Maar hebt Gij mij niet verkondigd
Van Uw Zone, Die de zoen
Van des werelds zond' zou doen?
Hebt Gij niet Uw Geest beschreven,
Als Een die van Troost te geven
Aan een ziel die tot Hem klaagt
Zelver Zijnen Name draagt.

22

Is Uw' eigen Naam, Meewaardig*,
Is Uw Zoon voor ons Rechtvaardig*,
Zo Uw' Geest de Trooster is
Tot der droeven lafenis;
Waaraan mag het dan nog falen,
Dat wij nauwlijks adem halen
Uit een afgeschreeuwde mond,
Van Uw' goedheid werd gejongd*?

Medelijdend
onze Gerechtigheid

gejongd

23

Komt dat al van mijne zonden,
Wel maar, Heere! de gezonden
Hoeven die de Medicijn?
Waar past balsem! dan bij pijn
Waar zal bloed van Uwen Zone
Beter toch zijn krachten tonen,
En behalen groter eer,
Dan in dit veretterd zeer?

24

En* vergunt Uw' grote goedheid,
Ene die voor U te voet leit*,
Dat hij met een vrij geklag
Zijne reden uiten mag:
Heer'! zo wou ik U wel vragen,
Waartoe mag het U behagen
Dat ik roep, maar geen gehoor,
Och! wat hebt Gij met mij voor?

ligt

25

Gaat Gij zo mijn ziel bestrijden,
Opdat zij dan zou belijden,
Dat Gij toch Verwinner zijt,
In Uw' oordeel t' aller tijd?
Maar waartoe toch zo begonnen?
'k Geef, ik geef het U gewonnen:
Ja Gij wint het, sterke Heer'!
'k Leg voor U de wapens neer.

26

'k Zal dat alleszins betuigen,

'k Wil mij onder U wel buigen.
Gij zijt Heerser, ik Uw knecht
Die Gij onder hebt gelegd.
Ja, schoon* Gij mij wou verdoemen, ofschoon
Nog zal ik U billijk noemen*: of: roemen
Want ik mij zulks waardig ken!
Snode zondaar als ik ben.

27

Maar gedenk, gedenk toch, Heere!
Zal dat strekken t' Uwer ere,
Dat Gij zo een riet verwint?
Vechten helden met een kind?
Zal God, als Hij is verbolgen,
Droge stoppels gaan vervolgen?
Is het dan voor U nog wat
Te verbrijzelen een blad?

28

Is een mens doch* Gods gelijke? dan / toch
Of beoogt Gij dat zal blijken
d' Eer van Uw' rechtvaardigheid
Als mijn ziel in d' helle leit?
Moet mijn dood Uw' lof verkonden
Wijl mijn leven vol van zonden
U onteert, mijn naast' ontsticht!
Schaft die duisternis dan licht?

29

'k Zal en moet, en wil 't ook dragen:
B'haagt het U, 't moet mij behagen,
'k Zeg en meen het: Gij doet wel,
Schoon Gij wierp mij in de hel.
't Is wel hard, maar 't is rechtvaardig.
Ik ben schand, Gij ere waardig.
Zijt Gij met mijn doem* gediend, verdoemenis
Zoek Uw' eer. Ik heb 't verdiend.

30

Zo een schuldig mense echter
Spreken mochte tot zijn Rechter,
Wenst' ik dat dit enig woord
Eerst nog van U werd gehoord,
Kon ik U wel ooit betalen?
Och! wat eer zult Gij dan halen,
Als Gij mij gevangen ziet;
'k Lijd wel, maar voldoe U niet.

31

Moet nochtans Uw recht betaald zijn?
Maar Heer'! zoudt Gij dan verdwaald zijn?
Als Gij zonder mij te doên*, doden

Zocht betaling bij Uw' Zoon?

Geen gewin is in mijn bloed, en
Wil Hij voor mijn zonden boeten,
Hij is 't die betalen kan:

Zeg wat schade lijdt Gij dan?

32

Ja, Heer'! dan zal ik U roemen,
En niet slechts Rechtvaardig noemen,
Maar tezamen straf en zoet,
Hard en zacht, gestreng en goed.

Dubbel zult Gij zijn geprezen,
Dubbel zal dan d' inkomst wezen
Van Uw' grote heerlijkheid,
Daar al 't werk toch henen* leidt.

doel waarheen

33

Maar ik blijf vast* in mijn smarte,
Heer'! hoe mag 't U van het harte,
Van dat Vaderlijke hart
Dat het 't mijn', zo lang benart,
Zo vol schrikken, zo vol zorgen,
Van de avond tot de morgen,
In zo kommerlijke* staat
Troosteloos daar henen gaat?

nog steeds

moeitevolle

34

Zoetste Jesu, mijn Vertrouwen,
In dit bitterste benauwen,
Heugt U dan niet langer, hoe
Gij ook voormaals waart te moe,
Toen die kelk*, U ingeschonken,
Tot het grondsoep* toe gedronken,
En (al was 't U grote pijn)
Evenwel geleege moest zijn;

lijdensbeker
bezinsel

35

Is 't U nog niet heel vergeten
Dat Gij nat, ja uitgekreten
Afgemattet, in de Hof,
Lag al wriemelend in 't stof?
Is U nog niet heel vergeten
Al dat klam, ja bloedig zweten,
Toen Gij, in zo bange nood
Laagt en worsteld' met de dood?

36

Is U niet geheel vergeten,
Hoe Gij aan het kruis gesmeten,
Klaagdet schier als buiten raad,
Waarom of Mij God verlaat:
Denkt Gij nog aan allen dezen?

Denkt dan hoe 't met mij mag wezen,
Nu mijn teer en zwak gemoed
't Zelfde sopje drinken moet.

37

Denk dan, trouwe Mensenhoeder,
Denk aan Uw geringe broeder;
Denk nu in Uw' vreugd aan mij,
Die dit bitter lijden lij,
Heere Jesu! voer mij nader
Tot den troon van Uwen Vader,
Toon Hem mijn bescheiden* leed

geringe lijden

Toon Hem 't geen Gij voormaals leed!

38

Zeg Hem, zoete Voorspraak, zeg Hem,
En met reden onderricht Hem,
Dat de reden niet en duldt
Dubb'le straf voor eene schuld.
God is immers d' Opperreden
Zo de Borg heeft straf geleden,
Is dan niet de schuldenaar
Zelver buiten straf-gevaar?

39

Toon Uw' Vader dan de roede*,
Nog geverfd met Uwen bloede,
Toon Hem Uw' gekroonde* hoofd,
Dat nu wel de glans verdooft
Van een allerklaarste klaarheid
Maar dat eerst, in duist're naarheid,
Was met dorentuig gehuld.
En met bloedig zweet vervuld.

rietstaf

doornenkroon

40

Toon de losbrief U gegeven,
Die, met martel-inkt geschreven,
Op zo schoon spierwit satijn,
U kan tot getuige zijn:
Dat Uw' Vader heeft beleden,
Door hetgeen Gij hebt geleden,
Zich in all's te zijn voldaan,
Bid dan dat Hij mij laat gaan.

41

Heere! woudt Gij Hem dat zeggen?
Waarmee zou Hij 't wederleggen?
Kon Hij tonen in die beed'
Iets dat tegen reden streed?
Zeker God Die is rechtvaardig;
Niet onbillijk; eer* meewaardig;
Nimmer eist Hij al te straf,

veeleer

Voor een zonde dubb'le straf.

42

Dit zal voor een ieder klaar zijn;
Een van beiden moet dan waar zijn;
Of hetgeen dat ik nu lij',
Eigenlijk geen straffe zij;
Of dat Christus niet geleden
Heeft, dan voor Zijn rechte leden,
Die in 't Boek des Levens staan,
Maar voor mij niet heeft voldaan.

43

Zou dan 't geen ik lijd in dezen,
Geen vervloekte straffe wezen
Van mijn Gods rechtvaard'ge hand
Grimmig tegen mij gekant?
Gaat de Heer' mij zo bedroeven,
Slechts maar om mij te beproeven,
Of ik Hem nog hange aan,
Als Hij van mij schijnt te gaan?

44

Wel, zo* wil ik niet meer schromen? zodan
Laat dan, laat vrij alles komen,
Wat er komen wil of kan,
'k Vrees er niet veel hinder van,
Die beproeving zal mij sterken
In geduld. Geduld zal werken
Ondervinding. Die dan weer
Vaste hoop op God de Heer'.

45

Vaste hoop zal niet beschamen:
Gods beloft' is Ja en Amen.
En Zijn liefd' gestort in 't hart
Zalft en zacht daar alle smart.
Och! kond' ik dat maar geloven!
'k Kwam dan alles wel te boven.
Geen verdriet mij hier verdriet,
Lijd ik 't in Gods toorne niet.

46

Of ben ik geen uitverkoren?
Zou ik God niet toebehoren?
Christus, Uw vergoten bloed
Is dat voor mij al te goed?
Dat, Och! dat is al mijn duchten*, vrezén
Al mijn stenen, al mijn zuchten,
Ja dat is de ganse dag.
d' Oorzaak van mijn naar geklag.

47

Zoveel afgetreunde uren,
In mijns huis besloten muren,
En mijn natte legerstee*, bedstee
Zijn getuigen van dat wee.
Als ik ingekeerd naar binnen,
Alles evenwel bezinne,
En mijn zaken overloop*; overzie
Schep ik nog een weinig hoop.

48

En ik wil in dit benauwen
Tegen hoop op hoop vertrouwen,
(Hemel geef dat ik niet mis)
Dat mijn naam getekend is
In de rij van die ten leven
d' Hemelheer heeft opgeschreven,
Die Hij, na 't vernieuwd' Heelal,
Eens met Christus trouwen zal.

49

Mocht mijn oog verlichtet wezen,
'k Wist nog in mijn hart te lezen
Enig schrift van Uwe hand,
Dat Gij mij tot onderpand
Van Uw' gunste hebt gelaten,
Toen wij* in mijn kamer zaten, de Heere en de dichter
En mij van Uw zoete mond
Werd een liefdekus gejongd.

50

Toen ik aan Uw' hals bleef hangen
En met nat betraande wangen,
(Doch van vreugd) met blijder tong,
U een Lied der Liefde zong.
Toen ik riep, mijn God, mijn leven,
Daar 's mijn hart, dat 's U gegeven;
'k Ban daar heel de wereld uit,
Kies mijn ziel maar tot Uw bruid.

51

Toen Gij weder, vol ontfarmen,
Mij zo lieflijk ging omarmen,
Kussen, strelen, vleien, ach!
Met die allerzoetste lach
Die 'k mijn leven heb vernomen:
En nooit uit mijn zin* zal komen, gedachten
Zo ik enig heugenis
Houd van 't geen verleden is.

52

Toen Gij tot mijn ziele zeide:
Kom Mijn bruid, Mij toebereide:

Kom Mijn liefste, gij zijt Mijn,
En Ik zal de uwe zijn,
Eeuw'ge liefd' verbind' ons beiden,
Dood nog leven mag ons scheiden,
'k Weet gij hebt Mij wel-gezind
Maar Ik heb u eerst bemind.

53

Ziet Gij nog niet van die liefde,
Die Gij toen in 't harte griefde,
Enig overblijfsel, Heer'!
Ziet Gij daar geen letters meer,
Die Gij Zelve hebt geschreven,
Is daar alles uitgewreven,
En geen indruk van omhoog,
Zelfs voor Uw alziende oog?

54

Vind Gij daar geen liefdepanden?
Schouwt* dan toch Uw' eigen handen,
Daar blijft alles onverzeerd*.
Daar 's mijn naam in gegraveerd:
Is 't niet waar, volstand'ge Minner*?
Och! Hij knikt. Ik blijf Verwinner!
Goede God! geeft Gij nog recht
d' Onbeschaamdheid van Uw knecht!

aanschouwt
ongedeerd / onveranderd

Minnaar

55

'k Kan mijn tranen niet bedwingen,
Zij beletten mij het zingen:
Zij bestolpen het geluid.
Al te vol en lekt niet uit.
Weg nu wereld! Welkom hemel!
'k Voel ik weet niet wat gewemel
In mijn ziel voor deze dood,
Och! die vreugd is mij te groot.

56

Christus komt met al Zijn gaven,
Om 't verslagen hart te laven.
Och! Hij schenkt mij eng'lenwijn.
Heere! dat moet nectar* zijn:
En opdat ik, voor mijn sterven,
Niet meer kom deez' vreugd te derven
Wenst' ik dat het U beviel
Nu t' ontkerkeren* mijn ziel.
Ja kom Heere Jesu. AMEN.

godendrank

uit de gevangenis

DE HEMELSE AREND

zijn vlucht spoedende naar het dode lichaam

Matth. 24:8 'Want alwaar het dode lichaam zijn zal, zullen de arenden vergaderd worden.'

Wijs: Psalm 77.

Door: Willem 'd Orville

1

Alles vind ik vol ellende
Waar ik buiten God mij wende.
Alles is een blinkend niet,
Waar mijn ziel U niet en ziet.
Maar Gij zijt alleen begeerlijk.
Gij, Gij zijt oneindig heerlijk.
Algenoegzaam is Uw goed
Onuitsprekelijk Uw zoet!

2

't Wonder van Uw liefdens volheid
Heeft mijn ziel door liefdes dolheid* uitzinnig van liefde
Zo ontstoken en verzet,
Dat mij iedereen belet
Die niet van de wereld eenzaam,
Spreekt alleen van U gemeenzaam.
En van Uw bemin'lijk licht
Dat er vloeit uit Uw gezicht.

3

Hoe meer dat ik U begere,
Hoe 'k meer in mij voel vermeerde,
'd Onverzadelijke lust,
Die alleen kan zijn geblust
Met U eens te zien veel klaarder,
Als tot nog toe en U nader,
Te beschouwen eeuwigheên,
Als met mij te wezen één.

4

'k Ben wel zwart en zeer onlieflijk
Maar mijn zwart is echter lieflijk
Als met Jezus' bloed gewit
Witter als het witste wit!
Wilt mij in dit bloed zó domp'len
Met Uw Geest zó overromp'len
Dat G' als ik voor U ga staan
Gij Uzelf moogt schouwen aan.

5

Zet op mij Uw Godheids-stempel

En bewoon mij als een tempel
Laat ik gener vreemden zijn.
Ik ben d' Uw', ach wees Gij mijn'!
Druk Uw liefde in mij neder
En ontvang mijn liefde weder.
Laat het haast'lijk zijn de tijd,
Dat ik recht ken Wie Gij zijt!

6

Sinds ik U heb leren kennen,
Wil ik graag mij laten menen
Waar Uw Geest mij leiden wil.
'k Vind in U 't gezochte stil*.
'k Zie in U de schoonste schoonheid
Och, was dit steeds mijn gewoonheid.
'k Zoude vinden meer en meer
In U nooit volprezen Heer'.

rust

7

O, alleen bemin'lijk Voorwerp
Naar Wiens wetten ik mijn oor scherp.
Doe mij horen in de stilt
Alles wat Gij van mij wilt.
Laat vrij Uw genade komen
Als gehele waterstromen.
Deze drie: ziel, oog en keel,
Zeggen nimmer: 't is te veel.

8

Maar 'k verlang te zijn ontbonden
U te zien verlost van zonden.
In het helder klaar omhoog
Daar Gij nooit gaat uit het oog.
'k Zal daar vinden, dat Uw klaarheid
Is baarblijkelijke waarheid.
Ja ook nog oneindig meer,
Als ik U verwacht, o Heer'.

9

Lost mij haast'lijk uit deez' kerker
O Volmaaktheids wijze Werker.
Dat Uw Levenswel opborst*
Om te stelpen mijnen dorst!
'k Krijg verdriet in 't aards gewemel.
'k Hijg en zucht vast naar de Hemel.
't Schip geballast met Uw min
Blaas' Uw Geest ten haven in!

opborrelt

10

'k Zie aan mijnen lust geen tomen*
Voordat ik tot U mag komen.
Wilt Gij geen verlangen meer?

intomen

Laat het heden zijn, o Heer'.
Dat mijn ziele mee mag naad'ren
Daar die arenden vergaad'ren
Tot het levend-dode Lijf,
Waar ik op verslingerd* blijf.

verliefd

HET EEUWIGHEIDSLIED

Wijze: Psalm 19

Door Willem d' Orville

1

Wanneer deez' tijd-gordijn
Zal weggeschoven zijn
Van voor de heil'ge schaar;
En dat het hemels licht
Haar geven zal gezicht
Om te beschouwen daar
Jehovah's Wezen aan
En in die zee te baan,
Van Zijn oneindigheden,
Dan zal 't God-dorstig volk,
Gezonken in die kolk
Eerst wezen recht tevreden.

2

Dit onbepaalde goed,
Van ons bepaald gemoed
Hier op der aard' bevat,
Is als de sterke wijn,
Die zo licht dronken zijn
Gans overstelpt en mat.
Ja 't eindeloos eeuwig maakt,
Dat d' eeuwig ziekte raakt
Als onder 't volk ontstoken.
En die dit euvel heeft,
Die sterft terwijl hij leeft
En leeft in 't graf gedoken.

3

Ik sterf al eer ik sterf,
omdat ik 't eeuwig erf.
Mijn koorts neemt daag'lijks toe.
Ei, stel niet langer uit,
Mij hier te helpen uit.
Ik ben de tijd al moe.
O, Eeuwigheid kom ras,
Och dat ik bij u was
'k Zucht naar u onverdroten.
Hoe is 't o Eeuwigheid!
Dat gij zo wenselijk zijt
Al zijt gij nooit genoten?

4

Als ik Uw ommevang,
Heb eeuwigheden lang,
Wat zal het dan wel zijn!
Dan zal ik weten wis,
Wat eeuwig leven is,
Ja zelf ook eeuwig zijn.
't Is best dat ik in spijt
Des tijds mijn tijd verslijt,
Met d' eeuwigheids gedachten.
En mij daaraan gewen,
Eer dat ik daarin ben,
Door een gestaag verwachten.

5

Och, dat de tijd zijn tijd
Had uitgediend en wijd
Van ons verhuizen wou!
Of ons opbreken liet,
Uit dit ellendig niet,
Naar 't eeuwige gebouw.
Daar zal voor 't naar gekwijn,
Ons glorie eeuwig zijn,
Om d' eeuwigheid t' aanschouwen,
En worden alles kwijt,
Behalve d' eeuwigheid
Die w' eeuwig zullen houwen.

6

Daar zullen w' eeuwig zijn,
Bij 's Levens Heilfontein,
Bij 't Algenoezaam Goed.
Bij 't onbegrijpelijk Licht,
daar alle glans voor zwicht,
Bij Hem die alles doet,
Daar zullen w' Eeuwig zijn
In 's Bruidegoms aanschijn
En hebben vrij genieten.
En na een eeuwig zien,
Zal ons het eeuwig zien
Van Hem nog niet verdrieten.

7

Daar zullen vrij van pijn
Wij eeuwig, eeuwig zijn.
En dat volmaaktelijk
In wijs en heiligheid,
In schoon en heerlijkheid
Niet meer veranderlijk,
Maar zijn in d' opperzaal,

Met d' heiligen altemaal
Om eeuwig daar te blijven.
En in dat hemels hof,
In des Jehova's lof,
Te helpen d' engelen stijven.

8

Ik wil o eeuwigheid,
Ten afscheid zijn bereid
Van alles om uw min,
Wat hier op aarde is,
Als ik ten erfenis,
U namaals eeuwig win.
Dus ik van hier beneen
Naar d'eeuwigheid vast steen*
En wacht op geen genezen,
Tot dat ik uit de tijd,
Gebracht in d'eeuwigheid,
Met God vereend zal wezen.

hijgend verlangen

LIEFLIJKE ZIEL-DWANG

Of

Innige hartstochten tot de Heere Jezus

'De liefde van Christus dringt ons'

Door: Robbertus Immens 1651-1677

Predikant te St. Anna ter Muiden, bij Sluis Z.VL.

1

O Jezus, wat is 't, dat U dringt?
Lieve Jezus, dat U dwingt,
Een wormke zo te minnen?
O liefste Jezus, door wat macht
Wordt zo Uw teed're ziel verkracht
Om mij, mij te bezinnen*? zijn zinnen erop zetten
Zou 't zijn,
Dat mijn
Reine ziele
U beviele
En tot liefde
Zo Uw lievend hart doorgriefde?

2

O Jezus, neen, Genadezon,
O zoete Jezus, Liefdebron,
't Is enkel Uwe goedheid.
O zoete Jezus, die U dringt,
O liefste Jezus, die U dwingt,
't Is enkel liefd' en zoetheid.
Hoe goed,
Hoe zoet,
Hoe doordringend
En ziel-dwingend.
Ach, hoe heerlijk
Is uw liefd', z' is onwaardeerlijk.

3

Een breedte zonder eind' of maat,
Een lengte, die veel verder gaat
Als hemel en de aarde.
Een diepte zonder peil of grond,
Een hoogte, die noch oog, noch mond,
Bereikt noch roemt naar waarde.
Ach, 't is
Gewis
Zulk een goedheid

En een zoetheid,
Daar, met lusten,
Kan mijn ziel zoet in rusten.

4

O liefde, wonderbaar en groot
Mijn arme ziel was levend' dood,
Toen Jezus mij kwam trekken;
Ja, Zich gans voor mij overgaf,
Zijn leven zelfs om mij uit 't graf
Der zonden op te wekken.
Hij riep,
Ik sliep,
'k Sloot mijn oren,
'k Wou niet horen;
Maar Hij drong mij
Door mijn hart; Zijn liefde dwong mij.

5

Proef toch, mijn ziele wat een goed,
Smaak ziele wat uw Jezus doet.
't Is Jezus ziel, uw Heiland.
't Is Jezus die 't u alles geeft,
Die niets voor u te kostelijk heeft.
Uw Hulp, uw Troost, uw Bijstand.
Proeft toch!
Zoekt noch
Meer, hoe heerlijk
En begeerlijk
Die Beminde
Jezus is; gij zult het vinden.

6

Maar ach, mijn Heiland, waarom is't
Dat toch mijn ziel zo verre mist*
In U, met al mijn zinnen*?
En overal en 't allen tijd
Gelijk Gij Heere waardig zijt
Zo innig te beminnen?
Daar Gij't
Toch zijt
Die mij 't leven
Hebt gegeven.
Gij allene,
Zoete Jezus, anders gene!

te kort komt
liefdeverlangens

7

Ach ziel, hoe zo verkeerd en blind
Dat gij niet meer die Jezus mint!
Die Heiland, o die Broeder!
Ach, wat mag 't zijn? Of weet gij niet

Dat uw broeder Jezus hiet*? heet
En is uw trouwe Hoeder?
Hoe dan,
Zo dan
Zulk een Hoeder
Zo een Broeder
Afgeweken?
Voel toch ziele, ach wil toch breken!* hart breken

8

Ik voel, ik voel, mijn harte brandt,
Ik voel o Jezus, 'k voel Uw hand,
Mijn ziele gans doorgrieven!
O zoete Jezus, ach hoe zoet.
O lieve Jezus, ach hoe goed,
Hoe zoet is't U te lieven.
Kom Gij!
Streel vrij
Gans mijn harte
Dat met smarte
Nog blijft hangen
Aan mijn vlees, daar zit 't gevangen.

9

Neem Gij mijn hart, het komt U toe;
Het is de vreemde heren moe,
Jezus, mijn Heer' mijn Koning!
Kom toch, mijn Heiland, kom er in!
Gebied en stuur het naar Uw zin,
Als in Uw eigen woning.
Ach Heer',
Hoe zeer
Perst en dringt mij,
Ach, hoe dwingt mij
Uwe tere
Liefd' en goedheid, ach mijn Heere!

10

Daar is mijn hart geheel en al,
Of 't wil, of 't kan; het moet en 't zal,
't Moet U, mijn Heiland, minnen.
U, lieve Jezus, U alleen,
U, zoete Jezus, anders geen;
En wil 't niet? Dring er binnen.
Dring het,
Dwing het,
Doe het zwichten
Door Uw schichten*. liefdepijlen
Al zou 't scheuren,
Dring er in; en 't zal niet treuren.

11

't Is liefdedwang, 't is zoet geweld
Die niet en deert*, dat niet en kwelt pijn doen
Houdt Gij het maar gebonden!
Het vreest niet voor de slavernij
Want Uwe banden maken 't vrij
Van 't harde juk der zonden.
Waarvan
't niet kan
Vrijheid krijgen.
Of 't moet hijgen
En verlangen
Om door U te zijn ontvangen.

12

Dáár dan mijn Heiland, grijp 't aan
En doe het in de boeien gaan
't Moet Uw gevang'ne wezen!
Dáár zoete Jezus, 't vreest geen dwang
Hoe hard Gij 't perst, het is niet bang;
Uw wonden* is genezen. doorwonden
Grijp het!
Nijpt het!
Toch zo innig
Vrij wat vinnig.
O, die nepen
Zijn zo zoet, 't zijn liefdegrepen!

13

Dáár dan, mijn Heer', dáár is mijn hert* hart
Daar is mijn ziel die door U werd
Om U, tot U gedrongen.
Al zegt Gij: "Houdt voor u een deel",
Ik zou niet komen; 't wordt gehéél
Door U tot U gedwongen.
Uw drang
Uw dwang
Is zo lieflijk
Schoonste dieflijk* Jezus Hartedief
steelt mijn herte.
Ja, vermoordt 't, zonder smerte.

14

Het vreest noch list, noch geen geweld,
Of Gij het streelt of nedervelt,
Het wil U niet ontlopen.
Al doet Gij 't weg, al slaat Gij 't dood,
Of t'leeft of sterft, 't is in Uw schoot!
't Zal in de dood nog hopen.

Geen nood,
Die dood,
Zal het geven
't Rechte leven
Want hierom, och,
Roept het steeds: O Jezus, kom toch!

15

Wanneer, mijn Heiland, ach, mijn Heer',
O zoete Jezus, ach wanneer
Zal ik U eens, hier boven,
Bevrijd van al die wrede dwang,
Die mij hier bang valt, en zo lang,
Met Uwe kind'ren loven?
Daar, daar
Zal maar
Eeuwig schaat'ren,
Helder klaat'ren.*
Liefde dwingt ons.
O, de liefde Christi dringt ons!

stemgeluid

DE VOLMAAKTE JEZUS

In Zijn lievelingen volmakende 'g een in haar ontbreekt

Wijs: Psalm 146. Of: Philis kwam Philander tegen...

Door: Abraham Godart

1

Zoete Jezus, zuiv're zoetheid,
Deel mij van Uw zoetheid mee.
Mengt een dropje, door Uw goedheid
In mijn bitt're zielenwee
Zalf daarmee haar dode wond
Mij gegeven door de zond'.

2

Heil'ge Jezus, enkel Heilig;
Heilig mij door Geest en woord.
Opdat ik mijn leven veilig
En gerust voltrek, nu voort.
Dek met Uwe heiligheid
Mijne naakt' ellendigheid.

3

Ach beminnelijke Jezus!
Wisse* Liefde, Liefdebron. gewis
O dat ik toch eens in deez' U'
Wel*, mijn zieldorst lessen kon! Bronwel
En dat eens haar vloeïing viel
In mijn uitgedroogde ziel.

4

Waarde Jezus, dierb'r Heiland.
Die ik hoger houd en schat
Dan al 't aardrijks bouw- en weiland
En al 's werelds goud en schat.
Ei, bekroon mijn nietigheid,
Met Uw dier'bre waardigheid!

5

O volmaakte Jezus, gun mij,
Die gebrekkig en mismaakt
Ben geworden, want dat kunt Gij,
Daag'lijks meer en meer volmaakt.
Tot ik ben gestegen op
Der volmaaktheids hoogste top!

6

Sterke Jezus, Held in 't strijden.
Juda's Leeuw Die overwint
Allen die U tegen strijden.
Ik ben teder als een kind.

Maak mij met uw sterkte sterk.
Dat 'k mijn geest'lijk werk volwerk.

7

Rijke Jezus, sla Uw ogen
Op mij arme bedelaar,
Wiens gebrek en onvermogen
U bekend en openbaar
Zijn; werp mij toch ietwat toe
In mijn geest'lijke armoe.

8

Goede Jezus, goedheid Zelve.
Laat Uw goedheid in mijn hart
Die verdorven grond doordelven
Die vol kwaad bevonden werd.
En verderf dat dood'lijk kwaad
'T welk Uw goedheid tegenstaat.

9

Vriendelijke Jezu Christe!
Die de zondaars vriend'lijk noodt.
Trek mij, die mij vaak vergiste
In 't bedrijf van zonden, snood.
Door Uw zoete vriend'lijkheid,
Uit der zonden dienstbaarheid.

EEN ZIEL ZIJNDE IN HET GEVOELEN VAN GODS LIEFDE.

Wijs: Psalm 6. Of: Al brandend in den oven... Of: De slechte dieren (dure) tijd...

Door: Philip van Sorgen
Overleden als student in de theologie

1

Ik heb nu eens gevonden
Een balsem voor mijn wonden;
Een middel voor mijn smart.
God door Zijn Zoon bewogen
Die slaat op mij Zijn ogen
En treft mij in het hart.

2

Zijn licht komt mij beschijnen
En doet de nacht verdwijnen
En geeft mijn vollen wens.
Hij komt om mij te helpen
En mij gans overstelpen.
Ja, God woont bij de mens!

3

Ik zie de Hooggeprezen
Nu in Zijn eigen Wezen.
Ach, wat een zoet vermaak.
Dewijl ik zelfs op heden
Nu Zijn bevalligheden
Èn zie, èn voel, èn smaak.

4

De opslag van Zijn ogen
Heeft straks* mijn hart bewogen direkt
O Goddelijke straal!
De zon met al haar luister
Is bij Uw klaarheid duister;
Gij schoner; duizend maal!

5

Gij streelt mijn hart en zinnen.
Gij dwingt m'U te beminnen.
Gij doet mij zoet geweld.
Uw ogen zijn als schichten.* liefde-pijlen
Ai mij; 'k zal moeten zwichten
Van U terneer geveld.

6

Al wat U kon verbeelden,
Zeer wijd van U ook scheelden,
Het was niet als Copij.
Dit kan ons niet ontdekken
Die overschone trekken

Het hadde* daar niet bij.

haalde

7

Hier boven in de wolken
Hier in de diepe kolken
Zie ik Zijn zoet aanschijn.
Maar t' moet ook voor Hem wijken
Het kan naar Hem niet lijken,
Haar schoonheid valt te klein.

8

Ik hoor 't gevogelt' kwelen
Met duizenden van kelen.
En prijzen die haar schiep.
Ik zie in haar Zijn goedheid
Zijn uitgestrekte zoetheid
In haar oneindig diep.

9

En al wat in der aarde
Mocht zijn, van grote waarde,
Haar kostelijk metaal,
Haar planten, kruiden, bloemen,
Hoor ik haar Schepper roemen
En spreken in haar taal.

10

Hoe wijs en hoe lankmoedig,
Hoe vol, hoe overvloedig,
Hoe heerlijk, hoe volmaakt!
Hij heeft het mij bewezen
Hij heeft mijn ziel genezen.
Hij heeft mij aangeraakt.

11

Mijn ziel die wordt schier dronken,
Hij heeft mij ingeschonken
Zijn wijn en ook Zijn melk.
't Is Nectar* op mijn tonge,
Mijn hart als onbedwonge
Roept: Wat een zoete kelk!

godendrank

12

Ik ben ook niet bedrogen.
Ik zie Hem met mijn ogen.
Ik rust nu in Zijn schoot.
Ik kan mijzelf niet vinden.
Ik laat mij maar verslinden.
Van deze zoete dood.

13

Ik kan niet meer begeren
En niets zal mij ontberen,
Want ik bezit het al.

Dit zal mij niet begeben.
Noch in 't toekomend leven,
Noch in dit tranendal.

14

Wie kan die liefde blussen?
Hij geeft mij kus op kussen.
't Is olie in de vlam.
Hij zag niet op mijn zonden
Toen Hij mijn hart kwam wonden,*
En daar Zijn woonplaats nam.

liefde-wonde

15

Ik houd mij nu gans stille.
Ik buig mij naar Zijn wille
En al wat Hem behaagt.
Dewijl ik niets kan werken
Tenzij Hij mij komt sterken.
Dat doet Hij ongevraagd.

16

De afgrond van mijn zonden
Die had mij schier verslonden.
De afgrond van Zijn min*
Die trok mij uit de poelen.
Nu leef ik bij gevoelen.
Hij trekt mij tot Zich in!

minne / liefde

17

Ik sterf daar en ik leef daar!
Ik vlieg daar en ik zweef daar.
O, wonderlijk plezier!
Wie kan dit toch bevatten?
Ja al des werelds schatten,
Die acht ik niet één zier*.

zeer klein

18

Ik kan geen woorden vinden.
Mijn Schone, mijn Beminden!
Zo zoet als hemels man*.
Gij waart het die mij schaakte,
Mijn Duive, mijn Volmaakte,
Mijn Bruidegom, mijn Man!

manna

19

Gij kust en Gij omarmt mij
Gij koestert en verwarmt mij.
Ik mag nu bij U zijn.
'k Ben in Uw bloed verborgen.
Ik rust nu vrij van zorgen.
Want JEZUS is ook mijn'.

Die wijkt van deze dood.
En nodigt 't *ik* te rusten in zijn schoot.
Ei, machtig Heer', geef't *ik* de laatste stoot.
Laat het *eigen ik* ten grave nu maar dalen!
Of buig en breng het op een ander dreef.
'k Wil duizend malen
Dit woord herhalen:
Sterf *IK!* JEZUS Leef!

AAN DE BLINKENDE MORGENSTER JESU CHRISTI
dat Hij Zijn opgang verhaaste.

Wijs: Van repicavan

Door: Philip van Sorgen

1

Morgenster!

Veel blanker als de maan.

Ga op, ga op en wilt nooit ondergaan!

Komt, boodschapt dat de dageraad breekt aan.

Ei, laat toch Uw klaarheid en blinkende stralen

In Uw spelonk, Uw kerk, dat duister hol

Eens nederdalen

En sluit het dwalen

Van zo menig mol.

2

Rijst blinkend Licht,

Rijst Jacobs held're Ster!

De vaad'ren die zagen U van verr'.

En zie op mij, terwijl ik schier verwer* verward raak

In ongebaande en duist're wegen.

Die nimmer mensenvoet voorheen betrad.

Laat Licht en zegen

Mij komen tegen

Op dit nare pad.

3

Ei, spoed u wat,

O langverwachte dag,

Die nimmer oog, als toegesloten, zag.

Wat blijf ik nog in al dit spinnerag

Van aard', van wereld en ijdelheid hangen.

Vergunt o Jezus, maar deez' ene bee*, bede

Aan een gevangene

Van d'oude slange:

Breek zijn kop aan twee!

4

Ik zie, ik zie

Maar ik en weet niet wat;

Iets dergelijks wat ik weleer bezat,

Toen ik de wereld met voeten trad.

Mijn hart dat huppelt en maakt zich vast vrolijk!

Het zingt en springt, het maakt een heldenlied.

Is 't waar, dool ik?

Satan die molik* vogelverschrikker

Dunkt mij dat al vliedt.

5

O prinse van

De dikke duisternis!

Ik voel dat ik niet meer de bijstand mis,
Desgenen die uw Erf-vijand is.
Hij leert mijn oog al uw diepten verspieden.
Hij wapent mij met ongemene kracht.
Gij moet nu vlieden,
Want uw begeert en
Geldt niet als het placht.*

als voorheen

6

De nacht verdwijnt
Dat schone Morgenrood
Verdrijft de slaap, de zuster van de dood;
En stelt ons al het zienlijke bloot.
De Zon die nadert, Die nadert de kimmen.
Eerlang steekt hij 't hoofd ter golven uit!
Weg, weg o schimmen!
Daar komt Hij klimmen,
Als een frisse Bruid.

JEZUS' TROOSTLIED

aan de klagende bewener van de levenloze en dode staat der Algemene Kerk.

Wijs: Psalm 6. Of: De slechte dieren tijd...

Door: Philip van Sorgen 17 oktober 1743

1

Mededogende bewener
Liefd' dragende besteender* zuchtend verlangen
Van Mijn vervallen Kerk.
Kom, zet u aan Mijn voeten
Ik zal uw druk verzoeten
En tonen 't levensmerk

2

In zeventuizend zielen Rom. 11:4
Die niet voor Baäl knielen
Noch kussen zijnen mond.
Mijn kracht is niet geweken,
Geen macht kan 't zegel breken
Van 't Eeuwige Verbond!

3

Al zijn de hellespoken
De afgrond uitgebroken;
Zij spullen* haar geweld verspillen
Op allen die ten leven
Van Mij zijn opgeschreven
En in Mijn raad gesteld.

4

Zij, die zich Christ'nen noemen
En op de Waarheid roemen,
Dat uiterlijke volk,
Die maar de letter kennen
En zich niet laten mennen
Door 's Hemels Heil'ge Tolk;

5

Die zijn wél dode rompen.
Wél vormeloze klompen.
Wél lijven zonder kracht.
Maar Ik zal haast verschijnen
Tot troost van al die kwijnen.
Betrouw, Mijn volk en wacht!

6

De springvloed der genaden
Daar 't aardrijk in zal baden
Naar 's Vaders hoog bevel
Dat kan, noch zal niet komen

Vóór dat de hand der vromen
Is: wég! Ziet Daniël.

Dan. 12:1

7

En Mozes, Mijn profeten
Die hebben dit geweten.

Deut. 32:36; etc

Dan zal Ik Michaël/

Een Geest des levens zenden

Tot aan des aardrijks enden

't Veld van Ezechiël!

Ezech. 37:10

8

't Zal dan van mensen krielen

En wedergeboor'ne zielen,

Gevoed met hemels merg.

De heiden zal de Joden

Deut. 32:43

Dan juichend komen noden

Tot Mijnen heil'gen Berg!

Zef. 3:10

9

Al schijnen zelfs Mijn schapen

Met 't dwaze volk te slapen,

Matth. 25:5

't Wacht haast een and'ren staat.

En 't blinken van Mijn luister,

Het allerdroevigst duister

Gaat vóór de dageraad!

Meditatie over de levenloze en dode staat der algemene kerk.

Wijze: op de 6^e Psalm. Of: De slechte, dure tijd.

Door: Philip van Sorgen

1

O dorre zielen-Laver,
O, grote doden-Graver,
Wiens vaandel is het kruis;
Uw kerk (mag ik 't zo noemen
of zonder te verbloemen
'k Zeg eer: een knekelhuis*.) doodshuis op kerkhof

2

z' Is opgepropt van schonken* doodsbeenderen
Die overlang al stonken
Vermolmd en ook verrot.
Vergeefs is al Uw snoeien,
Dor hout dat wil niet groeien
Geen dode wijnstok bot.

3

Maar dit is de bewenen,
Dat deze stapel benen
Zegt, dat ze *levend* is
Gezond en wel te passe.
"O stof, o gruis, o asse,
Gij ziet de waarheid mis!"

4

"O benen, stenen, zerken,
Welaan, toont dan uw werken
Indien gij levend zijt."
Ach, was mijn zeggen leugen!
Wat zou ik mij verheugen,
Wat was Gods volk verblijd!

5

Wie of u op komt stoken?
O lijvenloze spoken!
Wie is 't die u beleest*? verleidt
Wie loopt in uwe schimmen?
De duivel, 't is Gods simmen*;
En apen van Zijn Geest. klanknabootser

6

Die Geest gedaald van Boven
Die Geest van 't rein geloven,
Die Geest, Die levend maakt.
En blijft niet méér verholen
Als vuur of hete kolen,
Die branden, wat haar raakt.

7

De leugenaars der helle
Die zeggen dat haar vellen
Volkomen lijven zijn;
Zij hebben u (haar slaven),
De ogen uitgegraven,
En nu trekt gij haar lijn.

8

O Jezus, word gebeden,
En drijf deez' onbesneden
Eens uit Uw bedehuis!
Kom, maak geknoopte zweepen
En stoot met rauwe nepen
Naar buiten dit gespuis.

9

Of, blaas eens op die schonken
En strooi een handvol vonken
Op 't kerkhof van Uw kerk.
Want al die bleke doden
Die hebben Geest van noden.
O Jezu! Toon U sterk!

10

Kom, breek de graven open
En wil de lijken dopen
Met water, vuur en Geest!
Ga heen op been eerst passen
Ei, wil het rift* eerst wassen
En het dan zó geneest.

dood lichaam

11

Uw kracht is niet geweken
O Jezus! Ganse beken
Trekt Gij wel uit een rots.
Gij kunt een stok doen bloeien,
Gij deedt wel eertijds groeien
Amandels aan een knots.

12

Zend regen uit de hoogte
Uw akker slijt van droogte.
Een ieder roept op 't meest
Naar U o, zielen-Laver!
Kom, weid ons in de klaver
Van Uw beloofde Geest.

BEDE OM DE WIND VAN GODS GEEST

Wijs: Psalm 51

Uit: Dichtkundige zielezangen, Utrecht 1719.

Door: Philippus van Sorgen. Overleden: 25 maart 1677.

Student in de Heilige Godgeleerdheid.

1

Ontsluit ô Heer, Uw ingewand, ontsluit,
Als is beloofd, schatkameren van winden!
Ei* komt, doorwaai de Hof van Uw beminden. *Och
Want bij gebrek van Geest gaat alles uit.
T' ontbreekt U Heer 't ontbreekt U aan geen macht.
Uw armen zijn niet korter noch niet langer.
Als ooit weleer, het jeugdig kruid versmacht,
Maakt het ons niet door lang vertoeven banger.

2

De boze groent' en schiet vast welig op,
Zijn oog puilt uit*, gerimpeld zijn zijn darmen, *Psalm 73:7
En Gij helaas vergeet den hoop der armen,
En zendt Gij water het is drop voor drop.
Waar zal dit Heer', waar gaat dit eind'lijk heen,
Uw tuin gelijkt een huilende woestijne,
Hij wordt aan al het wild gediert' gemeen,
Daar nest'len zelfs, wolven, vossen, zwijnen.

3

O Noordenwind, ô strenge wind ontwaakt,
O wind, gij kunt haast, als wij het niet denken,
De stam en tak van hoge Ceders krenken.
Komt waai eens dat het alles schudt en kraakt.
Vertoon u vrij aan ons als een orkaan.
En smijt omver wat niet voor u wil buigen.
Zo moet o Heer', zo zal en moet het gaan,
Tot zuivering; zo moet dit vat aan duigen.

4

O Zuidenwind, o zachte wind, ontwaakt,
O wind, gij kunt zo licht als wij het denken,
Weer Geest en jeugd en leven aan ons schenken.
Toon maar Uw kracht, die doden levend maakt.
Of toon U eens als op het Pinksterfeest;
En doe ons fijn van zo een wind getuigen.
Zo sullen wij vernieuwd door Jezu Geest,
Een voedzaam sap uit volle borsten zuigen.

ZIELSUITGALMEN

**van een gans ontblote ziel die zonder Jezus niets doen kan;
legt zich voor Jezus'volheid neer en smeekt Hem als Ontfermer.**

Wijs: Psalm 77 en 86.

Door: N.N.

1

Ach mijn Borg, mijn Uitverkoren,
Woudt Gij naar een wormpje horen,
Die in 't eenzaam van de nacht
Op Uw vrije goedheid wacht?
Dit zou mijn begeerte wezen,
't Zou ook al mijn druk genezen,
Dat, al waar ik ging of stond,
Ik mij dicht bij Jezus vond.

2

In al 't geen ik doe of late
In al dat ik min* of hate bemin
Dat mijn oog maar op U zij.
En Uw oog altijd op mij.
Zonder U kan ik niet werken.
Zonder u ook niet opmerken.
Zonder U en kan mijn oog
Niet gelovig gaan omhoog.

3

Zonder U kan ik niet lijden.
Zonder U kan ik niet strijden.
Zonder U kan ik niet stil
Onderworpen zijn Uw wil.
En wijl mijn ziel is onderdrukt
En onder last als gaat gebukt,
Kon ik U al mijn verdriet,
Zonder U ook klagen niet.

4

Zonder U kan ik niet zuchten
Niet van hier naar Boven vluchten.
Zonder U niet zijn verblijd,
Schoon* Gij goedertieren zijt. ofschoon
Zonder U werd noch mijn oge,
Noch mijn harte niet bewogen.
Zonder U mijn enig Leen,* Leunsel
Ben en blijf ik als een steen.

5

Zonder dat Gij mij komt vóren* voorkomen
Kan ik niet aandachtig horen.

Zonder U kan ik niet zien
Wat ik doen moet, of ontvlien.
Al ben ik in duizend noden,
Ik blijf liggen als de doden.
Zonder U en kan geen traan
Om U, tot U henen gaan.

6

Zonder dat Gij mij bestralet
En mijn hart naar Boven halet,
Ben ik duister; 'k ben haast moe
Wat ik denk of wat ik doe.
Wil mij toch Uw hulpe zenden
Uw hand tot een kleine wenden.
Zonder U kan ik niet gaan,
Op de koninklijke baan.

7

Waar dat ik mij keer of wende,
Mij beschouw aan alle ende,
Zonder U mijn enig Zoen,*
Kan ik niet met allen doen.
'k Zal mij voor Uw voeten leggen
En U zonder woorden zeggen.
Want ik schier niet spreken ken.
Die als een arm wormpje ben.

verzoening

8

Jezus lief, op al mijn wegen
Ben ik steeds om U verlegen!
Zonder U lust mij 't hier niet
Het is mijn ziel maar verdriet
Zonder U kan 'k niets beginnen
Zonder U, U niet beminnen.
'k Ben om U alleen bedroeft.
Hebt gij niet mijn hart beproefd?

9

Gij die 't zuchten hoort der armen
Wilt U over mij ontfarmen
Dat ik U niet langer mis
Die mijn ziel zo dierbaar is
Ik zal u in alle hoeken,
Met mijn ganse harte zoeken.
En daar U mijn harteleed,
Klagen; hoewel Gij 't wel weet.

10

'k Kan mij zonder U niet roeren
Noch mij zelfs niet henen voeren,
Daar ik boven 't zichtbaar leef.
En in 't duister U aankleef.

Mocht ik U eens nader vinden!
En mij vaster aan U binden!
Dat mijn oog U klaarder zag,
Als het ooit tevoren plach!

11

'k Weet, ik kan door al mijn klagen,
Jezus lief, U niet behagen.
Maar 't bedroefd, geperst gemoed,
Vind in 't klagen het nog goed.
O, die ziel die 't zoet geproefd heeft,
Zeker als zij 't meest bedroefd leeft
Die gesmaakt heeft wat het is
Als zij eens nabij U is!

12

's Nachts wanneer ik lag te slapen
Placht ik in U vreugd te rapen.
En bevond des morgens klaar,
Dat mijn ziel noch bij U waar.
's Daags scheen mij Uw licht rondomme
En 's nachts als een vuurkolomme
In deez' dorre wildernis,
Daar ik nu Uw goedheid mis.

13

Mij ellendig' boven maten,
Wil mij toch niet heel verlaten.
Jezus lief, ach waarom is 't
Dat Gij met een worpje twist?
'k Weet ik ben dit lijden weerdig.*
Gij in al Uw doen rechtveerdig.
Want Uw doen is Majesteit,
Ja, 't is enk'le heerlijkheid.

waardig / verdiend

14

Waren 't niet Uw liefdepanden
Die Gij, 't maaksel Uwer handen,
Hebt in mijn ziel gedrukt?
Of is het mij nooit gelukt?
Of heeft mij mijn hart bedrogen,
Toen 't voor Uw alziende ogen,
In uw tegenwoordigheid,
Zich op U heeft neergeleid?

15

O, getrouwe Zaligmaker,
Waar zijt Gij, mijn God, mijn Maker?
Die mij Psalmen gaf bij nacht,
Hebt nu op mijn klagen acht.
't Schijnt Gij houdt U steeds verborgen,
Van de avond tot de morgen.

't Hart is mij gans afgemat
En der tegenheden zat.

16

't Scheepje rondom in de klippen,
't Water komt vast op de lippen.
't Wordt aan alle kant gewond.
't Anker spoeld schier van de grond.
Ben ik dan alhier beneden
Voor Uw ogen afgesneden?
Ik ben d'Uwe, doet met mij,
Zo het Uw behagen zij.

17

Evenwel zo lang ik leve
Kan ik niet mijn zaak opgeven.
Omdat ik weet voor gewis,
Dat Uw Naam Ontfermer is.
Daarom zult Gij niet verstoten,
't Roepen van een gans ontbloten
Die gedurig dag en nacht
Alleen op Uw goedheid wacht.

18

In U, o mijn Zielsbeminde,
Is alleen mijn troost te vinden.
Zo ik U noch langer derf,
Zal ik kwijnen, dat ik sterf.
Immers hebt Gij veel ontfarmen
Over wezen, over armen,
Zonder U ben ik het bei,*
Hoort mijn treuriglijk geschrei.

allebei

19

'k Ben bezweken van verlangen
Om van U eens te ontvangen
Dat er tot mijn ziel een woord
Van U mochte zijn gehoord.
Ja, al zou 'k nooit antwoord krijgen
En Gij op mijn kermen zwijgen,
Laat mij dan maar zien omhoog,
Met een half gebroken oog!

20

Ei, laat mij, o Heer' geprezen,
Als een buigzaam leem maar wezen,
Dat Zijn maker maakt en breekt,
Zonder dat 't iets denkt of spreekt.
Laat ik U mijn smart vertellen,
Maar U nooit een perk gaan stellen
Wijl Uw doen is Majesteit,
Ja, 't is enk'le heerlijkheid.

EENS CHRISTENS KOMMERLOOSHEID IN BEKOMMERNISSEN

Door: Geertruid Gordon de Graauw

Mijn God, wat is de ziel in een gewenste staat
Die zich op Uw bestuur gerust en stil verlaat!
Niet in een zachte stroom van voorspoed en goe' dagen,
Maar in een hol getij onder ramspoeds vlagen
Die veel en lastig zijn in meer dan één geval,
Onzeker hoe daarvan de uitslag wezen zal.
In zulken staat, geen stand, maar drijving eer te heten,
Hoe veilig is 't te zijn in Uw Vertrek gezeten;
Gelijk een zuigeling of speenkind in de schoot
Des moeders zachtens rust, en vreest geen leed noch nood.
Hoe wèl vindt zich dat hart, dat met U te beschouwen
Als Vader, leert op U zich zonder vrees betrouwen;
Dat Uwe hand erkent in alles wat gebeurt,
En zelfs 't geen drukt en klemt, daarom voor wijsheid keurt!
Dat voor 't toekomstige zich niet verkniest met zorgen,
Dat 't heden neemt zo 't komt, en wacht bedaart wat morgen
Zich opdoen zal -, zie daar dus vind ik mij gesteld,
Welk U, mijn God, tot lof dit blad met blijdschap meldt.
Gij weet het, hoe voorheen mijn vlees wel kromp van vrezen.
Door voorgedachten, welk een slag het zoude wezen
Die haast ons treffen moest, maar nu 't er komt op aan
Zijt Gij het die mijn geest nog overeind doet staan.
'k Hoef hier van 't geen mij nijpt of dreigt geen lijst te maken.
Gij weet, Gij weegt, en stuurt de toestand van mijn zaken.
Op U staat vast het lot voor mij in 't vlees bereid.
Ik volgde maar de stroom van Uw voorzienigheid.
En schoon ik niet en weet waar die mij heen zal drijven,
Tot moeite of gemak ; ik weet dat Gij zult blijven
Mijn enig, eeuwig Deel en Rotssteen van mijn hart,
Schoon al mijn vlees bezwijkt, gevoelig van zijn smart.
'k Weet dat Gij, boven t geen ik bidden kan of denken,
Mij lijdzaamheid en moed en kracht van Geest kunt schenken,
Daar kan geen feilen zijn aan Uw getrouwigheid.
Die grondvest hebt Gij door 't geloof in mij geleid.
Gij hebt Uw Zoon tot Hoofd en Stam aan mij gegeven,
Ook Zijn en Uwen Geest tot Steunsel van mijn leven.
En tevens 't nieuwe hart dat meest is uitgebreid
Door 't zoeken van Uw rijk en Uw gerechtigheid.
Gij zult mij dan ook eens dat Koninkrijke schenken.
En zoudt Gij mij dan niet van die bijslag bedenken.
Die ik niet missen kan, zo lang ik woon in 't vlees?
't Gezegend Woord Uws Zoons ontheft mij van die vrees.
't Gebed dat Hij mij leert, schikt eind en middel samen,

En 't zou Uw goedheid noch Uw waarheid niet betamen,
Dat mij in dezen, mijn verwachting zou ontgaan.
Gij geeft mij last mijn zorg op U te laten staan.
En hebt mij toegezegd dat Gij het wel zult maken,
Laat stormen dat het krijt, en laat mijn bootje kraken,
Ik heb geen zinkensnood, Mijn Stuurman woont omhoog
En tevens in mijn hart, wiens zaak ik heb in 't oog.
Aldus gesteld kan ik mijn hersens en mijn leden,
Tot tijdelijk bedrijf, al roeiend best besteden.
Doch zo Hij mij maar wenkt: de riemen binnen boord
Te leggen; zoek ik mij te schikken naar dit woord,
Zo ver dat 't mij niet eens bedroeven moet of spijten
Of iemand 't mij als zot- en losheid wou verwijten.
Dus kommerloos te zijn in mijn bekommernis
Mits Hij 't mij aanbeveelt, Die mijn Uithelper is,
Dat 's recht (om, hier nog eens bij zeemans taal te blijven)
Als vlijt noch arbeid helpt, op Gods gena te drijven.
Doch die, wien 't vol gemak en voorspoed strekt tot muur
Sterogen niet altijd, zo 't hoort, op Gods bestuur;
Ik zwijg van 't erger slag die lasteren en doemen
't Geen d' enig' grondslag is van al mijn heilig roemen,
Dat is d' erkenning van mijne zaal'ge staat,
Uw liefde werkt in mij d' uitvoering van Uw raad
Doch hierom moet mijn ziel zichzelf niet troosteloos kwellen,
Gij wilt zulks ook om mijn geloof te proef te stellen,
Waarin Gij zelfs beoogt mijn welzijn, vreed' en vreugd
En zegepraal in U, door recht beproefde deugd.
Wel aan, dan, o mijn God, laat wat Gij schikt maar komen:
Mijn geest wacht rustig af, zelfs 't geen mijn vlees doet schromen,
Door Uwe kracht zal 'k staan en als Gij somtijds zend
Verpozingen van rust, dat wordt met dank erkend,
Hoe klein, hoe kort die zijn, ik wil die in 't genieten,
Niet door ondankbaarheid mij laten los ontschieten.
Nadien Gij tederlijk aldus mijn zwakheid viert.
En Die het vallen van een musje zelfs bestiert.
Gij tot wiens troon ik recht, ja last heb toe te treden
En dat onaangezien al mijn gebrekkigheden.
Aan U niet min bekend als al mijn leed en nood,
Die ik ook niet verberg, maar leg die voor U bloot,
Opdat Gij mij daarvan zoudt langs hoe meer genezen.
Dus stil vertrouwen zal mijn sterkt' in alles wezen;
Uw geest zal naar Uw raad mijn handgeleider zijn,
Tot ik, verlost van 't vlees, volmaakt voor U verschijn.
Zo onder dies* mijn ziel verrast zich neer laat buigen, *ondertussen
Dit vers zal tegen mij tot mijn beschaming g'tuigen,
En door herinnering van deez' gestaltenis
Mij tonen, dat mijn plicht de zelfverzaking is.

MEMORIE OF ZIELSOPWEKKING TOT VOLSTANDIGHEID

Door: N.N.

Roei aan mijn ziel! Roei aan met moed,
't Gestadig werk komt noch wel eens ten einde.
Naar* 't bitter proeft men best het zoet, na
De vreugd komt best na droefheid en ellende.
Roei aan mijn ziel, roei aan met kracht
Gij hebt uw reisje haast volbracht.
Roei aan, nog eens, schoon tegenwinden,
Gij zult de haven nog wel vinden.
Roei aan, de Stuurman staat aan 't roer
Hij's binnen boord Die u zal helpen.
Schoon* 't ongelooft voorbij eens voer. ofschoon
Zijn Woord, die 't al kan overstelpen,
Gebied maar; en gij zijt gerust
Wanneer uw Stuurman u eens kust.

Roei aan, of laat de riemen leggen
Zijn hand en hart zal u wel zeggen
Wat dat uw post* is; 't geen gij moet plicht
Eer gij Hem in de haven groet.
Roei aan mijn ziel dan, schep toch moed
Een ogenblikje 't al verzoet.
Roei aan mijn ziel in hoop en vrezin
Een uurtje voor de troon zal 't al vergeten wezen!
Roei aan mijn ziel, wat traantjes afgetapt,
Een grepje over en dan heengestapt.* heengaan/sterven
En gij die 't leest roei ook zo voort;
Uw Stuurman Die is binnen boord
En zal daar eeuwig binnen blijven
Dit wil en moet ik onderschrijven.

GEESTELIJKE ZEEVAART

De reis van een ziel naar de zalige eeuwigheid

Wijs: Bonjour belle bergere.

Door: Rutger Schutte

1 Overtuiging en eerste overgang.

Ik dobber op de golven
Van 's werelds onstuim'ge zee.
Vaak in de vloed bedolven.
Waar krijg ik de ree?
Nu wijkt, nu wijkt het strand.
'k Zie geen duin, noch zand
Na het anker lichten.
'k Zoek Kanaän, mijn vaderland.
Nu wijkt, nu wijkt het strand.
'k Zie geen duin noch zand.
Noch mijn baken* lichten lichtbaken
In 't bedwelmd verstand.

2 't Geloof om meer licht smekende.

O, Jezus, Zieleleven!
Mijn Schild, mijn Zon, en enig Licht.
Die licht aan mij moet geven,
Uw Goddelijk gezicht.
Daar 's Vaders heerlijkheid
Haren gloed opspreid.
Leen* 't geloof zijn glansen! verleen
Bekoorlijk Licht, vol majesteit!
Daar 's Vaders heerlijkheid
Haren gloed opspreid.
Schijn* van 's hemels transen,* schijnsel (vuur) toren-omgang
'k Heb U lang verbeid!

3 't Geloof in 't duister worstelende.

Waar toeft, waar toeft Gij langer?
O Hemel-oog, dat korts* nog scheen. kort geleden
Het noorden valt mij wranger.
Dan immer voorheen.
Ik zie noch zon, noch maan
Noch gesternte staan
Daar ik op kan ogen.
Ik mis de streek* der hemelbaan. lijn op kompas
Ik zie noch zon, noch maan
Noch gesternte staan
Aan de hemelbogen.

Ach, waar land ik aan?

4 't Geloof in duister vertrouwende.

Hoe zal ik 't scheepje stieren?*

't Kompas is weg en 't land verschuilt.
Daar alle rots door 't gieren
Van stormwinden huilt.
Ofschoon geen Noordster duurt,
Noch mijn baken vuurt,
Gij kunt schijnsel geven.
Mijn Zon, Die schip en winden stuurt,
Ofschoon geen Noordster duurt,
Noch mijn baken vuurt
Stuurt Gij Zelf de steven*
Die Uw oog begluurt.

besturen

voorsteven

5 't Geloof met verzekering vertrouwende.

't Gaat wel! Hij temt de baren
Van 't slingerend ongelooft weer glad.
Hij doet de storm bedaren.
't Onstuimige nat
Van wereld, zonde en hel
Zwijgt op Gods bevel.
'k Zal niet af gaan drijven,
Zo 'k op dit zwaard* maar overhel.
Én wereld, zonde en hel,
Zwijgt op Gods bevel.
'k Zal bij Jezus blijven,
Dien 'k mijn nood vertel.

scheepsplank tegen
afdrijven

6 't Geloof van eigen krachten afgezet.

Geen roeibank doet mij karmen,*
Van plichten; 't kruis (mijn mast en spriet)*
Zal 't heilgeloof omarmen.
Dit zeil wappert niet.
O Wind van 's Hemels Geest!
Waai nu 't allermeest.
Woei met volle zeilen
Naar 't westen*; daar's mijn bruiloftsfeest!
O Wind van 's Hemels Geest!
Waai nu allermeest.
'k Zal de grond vast peilen,
Nergens voor bevreesd.

kermen
mastbalk
(horizontaal)

zonsondergang

7 't Geloof de wandel besturende.

Roemt de oudheid palinuren*
Bedreven in de stuurmanskunst.

(latijn:) stuurlui

God zal mijn hart besturen.
Mijn stroom is Zijn gunst.
Mijn roer is 't geest'lijk Licht
't Woord dat wijst mijn plicht:
Daar zijn 's werelds banken
En barning;* hou in mijn gezicht. branding op zandbank
Mijn roer is 't geest'lijk Licht
't Woord dat wijst mijn plicht.
'k Roem met blijde klanken
Hem Die 't werk verricht.

8 't Geloof vertrouwende in de dood.

'k Zie door de verre kijker
Van mijn geloof de haven al.
Sta pal, mijn ziel, bezwijk er
Niet onder, hoe het val.
O Geest, vat Gij mijn hand!
Dierbaar Onderpand!
'k Zal geen schipbreuk lijden.
Wanneer de dood deez' kiel vermand.* van boord halen
O Geest, vat Gij mijn hand!
Dierbaar Onderpand!
Hier is 't eind van 't strijden.
Hier is mijn Vaderland.

9 't Geloof verwisselt met aanschouwen.

Ik drijf op zachte golven
Van 's Hemels vlak gestreken zee.
In genen vloed bedolven.
Hier vind ik de ree!
Hier is het zalig strand,
Dat al 't leed verband.
Stormen moeten zwichten.
Mijn anker vall' aan de overkant.
Hier is het zalig strand,
Dat al het leed verbant.
Jezus zal 't weer lichten.
'k Stap hier vast te land!

GENADE DOOR RECHT

Door: N.N.

1

Ik zie door Jezus' bloed een baan
Om tot Gods vierschaar onbeschroomd te gaan.
Schoon ik zo schuldig en vloekwaardig zij,
De Rechter niettemin rechtvaardigt mij.

2

God zit op Zijn genadetroon,
Gevestigd op de Middelaar, Zijn Zoon.
En zonder krenk van Zijn rechtvaardigheid,
Word ik daar van mijn misdaad vrijgepleit.

3

De zonde klaagt tot doem mij aan,
En 'k zie daar wet en satan nevens staan,
Ja, 'k vind mij overtuigd in mijn gewis* *geweten
Dat hun beschuldiging de waarheid is.

4

'k Verberg mijn schuld niet, maar beken,
Dat ik de doemvloek overwaardig ben;
Doch 'k grijp mijn Borg terstond gelovig aan,
En zeg: "Hij heeft het ál voor mij voldaan".

5

Hij treedt als Voorspraak in voor mij,
En zegt: "Ik wil dat deez' ontslagen zij,
Omdat Mijn bloed voor hem is uitgestort.
't Is recht dat hem dit toegerekend wordt."

6

Daarop wijst dan de Rechter 't recht
En zegt: "De zonde wordt haar eis ontzegd.
Ik spreek hem in en om zijn Borgris vrij
En schenk hem 't recht ten leven daar nog bij."

7

't Geen zó des hemels vierschaar doet
Getuigt Gods Geest inwendig in 't gemoed.
Gelukkig wie dit voor Gods troon geschiedt,
Gelukkig die dit in zijn hart geniet!

8

Ik daag op die verzekering
Al wat met mij wil treden in 't geding.
Wat waar of vals mij nog beschuldigt, moet
Verstommen door 't geroep van Jezus' bloed.

DE GEESTELIJKE PELGRIM

Ps. 119:19 *'Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg Uw geboden voor mij niet.'*

Op de wijs: De tien geboden des Heeren. Of: Revelje vous.

Door: N.N.

1

Hoe zucht een pelgrim in dit leven,
Gelijk een balling in t vreemd` land,
Die uit zijn vaderland verdreven,
Vast dolen gaat door bos en zand.

2

Hij zag de dag zo dikwijls klaren,
En teld' zo menig avondstond,
ja noemt een hele rei van jaren,
Dat hij zich onder weg bevond.

3

Ach, denkt hij, hoe lang zal 't nog duren,
Dat ik mijns Vaders aangezicht,
Na zoveel doorgezuchte uren,
Aanschouwen mag in t eeuwig licht.

4

Ach, Vader! vriendlijk boven maten,
Verliet een moeder ook haar kind,
Nog zult Gij 't wormpje niet verlaten,
Dat zich op aard in t stof bevindt.

5

Al moet het nu ellendig bukken,
En zuchten onder vreemde macht,
Die het zo deerlijk zoekt te drukken,
Gij slaat het echter gaad' en acht,

6

En zult het al zijn kwaad onttrekken,
Gelijk de zoete zonneschijn
Een sierlijk bloempje weet te wekken
Uit mist en stank, en stelt het rein,

7

En klaart met schone geur en verven,
In weerwil van de gure lucht,
Zo groeit het leven uit het sterven,
Zo geeft de dood een schone vrucht.

8

O pelgrim! troost u onderwegen,
Al schijnt gij nog zo ver van huis;
Het is zo ver niet eens gelegen,
Aan t eindje volgt de rust voor 't kruis.

9

Hoe willen wij ons eens verheugen,
Als wij in 't zalig Vaderland,
Daar ons geen vijands raken mogen,
Als lieve broeders hand aan hand

10

Gaan wand'len door de eng`len-koren,
En spreken van de pelgrimsreis;
En wat ons God daar heeft beschoren,
Zijn groten Naam tot lof en prijs.

11

Dan zal het ons daar niet berouwen,
Dat wij hier voor een korte tijd
De ijdelheid niet wilden trouwen,
De haast vergaande ijdelheid.

12

Weg wereld met uw ijdel wezen,
Gij bent ons pelgrims veel te min;
Hoe schoon gij ons wordt aangeprezen,
Wij zetten u uit onze zin.

13

Daar is er Een die wij beminnen,
En die beminnenswaardig is;
Die speelt ons altijd in de zinnen,
Zijn trouw en liefd' is ons gewis.

14

Hij zal zijn minnaars niet begeven,
Gelijk als gij, o wereld, doet,
Die haar in 't eindje van hun leven,
Verlaat en schopt ze met de voet.

15

Maar Hij, die ons het hart doorgriefde,
Zal ons na 't uurtje van de dood
Eerst recht omhelzen met Zijn liefde,
En zetten zacht in Zijn schoot.

16

Hierop zo willen wij het wagen,
En doen de pelgrimage voort;
En ons hier onderweg zo dragen,
Als vreemde gasten toebehoort.

17

Niets moet ons op die weg bekoren,
Van schone schijn of vleierij,
Men sluit zijn ogen en zijn oren,
Men ga het al maar recht voorbij.

18

En of ons langs de vreemde wegen
Veel strijden tegenheid ontmoet;
Daar is zo veel niet aan gelegen,
Na 't bitter proeft men best het zoet.

19

O eeuwig zoet! daar wij op hopen,
Gij bent het duizendmaal wel waard,
Dat wij het al om U verkopen,
Ach Vaderland, zo schoon van aard.

20

Hoe zal uw morgenstond opdagen
In 's pelgrims nieuw ontloken oog!
Dan denkt men om geen regenvlagen,
Noch storm, die boven overtoog.

21

Al moet men hier een weinig strijden,
En sukk'len in het vreemde land;
De zaal'ge hoop kan ons verblijden,
En schuiven t alles aan een kant.

22

O zonneschijn van Godes hart,
Wanneer gij aanbreekt in 't gezicht;
Hoe balsemt Gij des pelgrims smart,
En al 't geleden leed is ligt.

23

Een handvol levens met verlangen,
Met ach! en zuchten doorgebracht,
Te wiss'len, en daar voor 't ontvangen,
Een eeuwig goed! wel hem die 't acht.

24

Hoe menig is er al in vrede,
En rust zo lieflijk en zo zacht,
Die deze weg ook heeft betreden,
En ons in 't vaderland verwacht.

25

Hoe vriend'lijk zal de welkomst wezen
Van lieve broeders onder een!
Hoe lieflijk schoon en uitgelezen,
'd Onthalingen, en al hetgeen

26

Wat aangenaam wordt uitgesproken,
Wanneer het broederlijke hart,
Door 't heilig liefdevuur ontstoken,
Tot een fontein van reden werd.

27

Bij 't spreken zal het nog niet blijven,
De lofzang wil ten boezem uit,

Om op een schone maat te drijven,
Met onuitsprekelijk geluid.

28

Hoe zoet zal 't woordje *Jezus* tonen
Door lof van 't hoog verliefd gemoed!
Och Jezus! Bloem van al het schone,
Och Jezus! Bron van alle zoet.

29

O wereld! weg met al uw weelde,
Gij werd te klein bij 't eeuwig groot,
Wat zou men veel van draf verbeelden,
Daar God de ziel te bruiloft noodt.

30

Een bruiloft rijk overgoten
Met onnadenk'lijk goed en zoet
Bij duizenden van speelgenoten
Daar elk de ander blij ontmoet;

31

Daar elk zich in des and'ren deugden,
En schone gaven hoog verblijdt;
Daar een fontein van volle vreugden
Gedurig welt in eeuwigheid.

32

Daarom, o pelgrim op der aarde,
Wees maar geduldig, sterk uw moed,
Het grote goed is hoog van waarde,
Daar gij de pelgrimsreis om doet.

33

Het zal zo lang niet eens meer duren,
Uw weg kort al gedurig af,
Door 't snel verlopen van de uren,
Totdat de vleesklomp valt in 't graf .

34

Dan is de ziel de kouw ontvlogen,
Die haar onthield de vrije lucht,
En jaren lang heeft neergebogen,
Waarin zij veelmaals heeft gezucht.

35

Weg oude huid, men zal niet treuren
Om uw verlies en zware band,
Wat beters mag de ziel gebeuren,
In 't allerbeste Vaderland.

36

Wel pelgrim, troost u onderwegen,
Al schijnt gij nog zo wijd van huis,
Het is zo ver niet eens gelegen,
Aan 't eindje volgt de rust voor 't kruis.

37

Dan valt gij in een volle zegen,
Uit al dit wereldse gedruis,
Door 't bloed van Jezus ons verkregen,
Bij uw Vader eeuwig thuis.

MORGENZANG

Ps. 5:4 *'Des morgens, HEERE, zult Gij mijn stem horen; des morgens zal ik mij tot U schikken en wachthouden.'*

Wijs: Psalm 77. Of: Boliphemus aan de stranden.

Door: Jac. Koelman 1631 - 1695

Predikant te Sluis, Vlaanderen

1

Heer' hoe zal ik 't U vergelden,
En met lof genoegzaam melden
't Goede, dat mij deze nacht
Door Uw hand is toegebracht.
Jesu Christe; Heer' der Heeren,
'k Zal U, prijzen, U vereren,
Want Gij, naar Uw goedigheid,
Mijne Rots en Schuilplaats zijt.

2

Gij beschermt d' Israëlieten,
Die laat Gij Uw gunst genieten.
's Morgens, 's avonds en bij nacht,
Houd Gij over hun de wacht.
Gij weet hun voor ongelukken,
Te bevrijden, weg te rukken
Uit des satans loze strik
En des doods benauwde schrik.

3

En laat over hun niet komen,
Dat des wereldds kind'ren schromen,
In het donker zijt Gij haar,
Licht en als een Beukelaar.
En wilt Uw engelen geven,
Hun tot dienaars in hun leven.
Want hun toch de zaligheid
Is beloofd en toegezeid.

4

'k Heb mij tot den rust begeven,
En Gij zijt mij bijgebleven,
En hebt over mij de wacht,
Nauw gehouden in de nacht.
Uwen arm is mij een wapen,
Opdat ik gerust zou slapen.
En hebt tot mij in die tijd,
Uwen vleugel uitgebreid.

5

Gij waard aan mijn rechterzijde,
Als ik mij te slapen leide.

Jezu,'s morgens vond ik Dij*
Onderscheidenlijk bij mij.

(of du: Nederduits voor U)

Gij droegt over mij de zorgen,
In het duister en verborgen.

Nu zie ik het morgenlicht,
En meteen Uw aangezicht.

6

Och! wat zal 't een zoet ontwaken

Voor mij zijn, als al de zaken

Zullen worden opgeregt,

Als uw Woord ons heeft gezegt.

Als ik werden zal verzadigt,

En ten vollen begenadigt,

Door Uw heerlijk aangezigt,

In Wiens ligt ik zie het ligt.

7

Heere Jezus, hoog geprezen,

'k Zal dan eeuwig bij U wezen,

Dienen U daar Gij nu zijt

In volkomen heiligheid.

Ach! hoe voel ik het verlangen

Mijne ziel gedurig prangen

Naar dat schone koninkrijk

Nergens is' er zijns gelijk.

8

'k Moet een kleine tijd nog wachten,

Weinig dagen, weinig nachten,

Evenwel 't valt mij zeer lang,

't Valt mij bitter, 't valt mij bang.

Nochtans wil ik U naar waarden

Eren, t' wijl ik ben op aarden,

't Werk dat Gij nog hebt voor mij

Wil ik doen met harten blij

9

Een ding wil ik maar begeren,

Wil mijn bede niet afweren.

Merk op 't geen ik tot U zeg,

en met smeken voor U leg.

Laat geen ongerechtigheden,

Mij verlokken nog vertreden.

Doet mij mijden alle kwaad,

Volgen Uwen wijzen raad.

10

Gij die zijt zeer goedertieren,

Wilt mij in Uwe wegen stieren.

Gij zijt toch mijn heerlijk lot,
Mijn heil is in U bij God.
Wilt mij toch ten besten raden,
Leiden op Uw zoete paden.
Gij zijt bij mij voor en na,
Waar ik zit of waar ik sta.

11

Houd mij af van mijne zonden,
Zo werd ik oprecht bevonden.
Maak mij nederig ende zacht,
Naar Uw voorbeeld, door Uw kracht.
Geef, dat ik in 't licht kan wand'len,
In opregt'heid alles hand' len.
'k Zal dan zijn in U verheugd,
Springen op van enkel vreugd.

12

Als Gij mij zult kracht toezenden,
Zal geen zonden mij meer schenden.
'k Wens te treffen haren kop,
Dat ze nooit meer stonden op.
'k Vind mijn ziel ook zeer genegen,
Tot Uw Wet en tot Uw wegen.
Dit is bij mij vastgezet,
Nauw te letten op Uw wet.

13

'k Wil U geven al mijn krachten,
Al mijn woorden en gedachten
Tot Uw eer, 'k wil op U staan,
Kleven U gedurig aan.
Geeft dit mij en al Uw kind'ren,
Van de meerd're tot de mind'ren.
Die U vlijtig roepen aan
Om in Uwe Wet te gaan.

ZIEL ZUCHTINGEN OM GODS GUNST EN LIEFDE

1

Albezittend, lichtend-Vader,
Bron van liefde, Levensader
Die het hoogste Goed ook zijt.
Mededeelzaam; laat de stromen
Van Uwe gunst ook op mij komen
Zoals Gij Uw volk verblijdt.

2

'k Ben nooddruftig en ellendig
Maar Uw schatten zijn oneindig
Bron van algenoegzaamheid.
'k Heb genoeg aan Uw genade
Tot mijn heil en tegen 't kwade
Wijl die nooit van d' Uwe scheid.

3

Doden kunt gij HEER', verwekken
Vuilen wassen, naakten dekken
Gij zijt Licht in duisternis.
Gij kunt kranken straks genezen,
'd Armen kunt Gij rijkdom wezen
Mits U niets te wonder is.

4

Gij kunt zondesschuld vergeven
Doemelingen schenkt Gij 't leven.
Vlesig maakt Gij 't stenen hart.
Hellenwichten ... hemelingen!
Zalige veranderingen
Daar Gij door verheerlijkt werd!

5

HEER', dit heeft mijn ziel ook nodig;
Z' is gebrekkig, macht'loos, dodig;
Ledig; 'k heb niets goeds in mij.
'k Honger, 'k dorst, verga en sterve
Zo ik Uw gena moet derven.
O, dat die mij alles zij!

6

'k Heb verdienst', noch prijs, noch waarde
Die Uw goed'ren evenaarde
'k Ben een nietig aarden vat.
'k Wil uit gunst, om niet ontvangen
Door gena, genaad' erlangen.
Kom, vervuld mij met Uw schat.

7

Zijn 't niet hongerige zielen
HEER', die aan Uw oog gevelen?

Worden leed'gen niet vervuld?
Zijn 't wel rijken, vollen, zatten,
Die Gij met Uw zalige schatten
Gunstig overladen zult?

8

't Is 't verkneusd en angstig harte
't Geen verkwijnt van zondensmarte
Waarin Gij Uw olie stort.
't Zijn die droevig zijn en treuren
Daar uw troost aan zal gebeuren
'n Zondaar is 't die zalig wordt.

9

Ben ik heel vermand* van 't kwade
't Is meer eer voor Uw genade
Die ook licht van duister maakt.
't Is roemruchter voor Uw deugden
Ruimer dankstof, grote vreugden,
Als zó een Uw goedheid smaakt.

overmand

10

Zo ik U door iets beledig
Neem dat van mij, maak mijn ledig
Van wat vrucht'loos plaats beslaat.
Vorm mij, schik mij, buig mij, leer mij
Overreed en overheer mij;
Leid mij door Uw hand en raad.

11

Ik ben leem, Gij Pottenbakker
Hoe Gij 't maakt, ... wie wedersprak er?
't Uw is 't; doe wat U bevalt.
Doe mij zo Uw maaksel blijken
Dat ik mag Uw beeld gelijken
Door veranderde gestalt'.

GELOVIG VERLANGEN

Door: Hieronymus van Alphen

8 augustus 1746, Gouda - 2 april 1803, Den Haag

1

Wijk, werelds gewemel,
Ik moet naar de hemel.
Verhinder me niet.
Weg zonden! Zwijg, lusten!
Ik wil hier niet rusten
In 's vijands gebied.

2

'k Zal bossen en stromen
En rotsen niet schromen,
Maar veiliger pad
Kloekmoedig betreden,
Dat Jezus beneden
In 't reizen betrad.

3

Met God wil ik zwerven
En 's werelds goed derven.
Wat geef ik om schijn?
'k Zoek schatten van waarde;
En wil hier op aarde
Een vreemdeling zijn.

4

Ik lach om haar gaven,
Haar dienaars, haar slaven,
Wier daden en spraak
Mij nimmer bekoren!
Ik wil ze niet horen;
Weg, ijdel vermaak!

5

Veel schatten zijn boeien
Om met haar te spoei'en
Naar 't hemels paleis.
'k Heb alles mij nodig
En al 't overbodig
Belemmert m' op reis.

6

En moet ik al dolen
Door rotsen en holen,
Geleid, mij, mijn Hoofd.
Hoelang ik moet dwalen,
Het eind zal niet falen,
Dát is mij beloofd.

7

'k Zie soms aan de kimmen
Mijn vaderland glimmen.
Maar 't is als een nacht.
'k Blijf echter aan 't lopen;
Geloven en hopen
Geeft ijver en kracht.

8

Verkeer ik in 't eenzaam
Met Jezus gemeenzaam,
Dan wens ik niets meer.
En reis ik met an'dren,
Wij troosten elkand'ren
En loven de Heer'.

9

Hoe dichter ik nader
Aan 't huis van mijn Vader,
Hoe sterker ik hijg
Naar d' eeuwige woning,
Het feest van mijn kroning
En 't eind' van de krijg.

10

En wat zou mij hind'ren?
'k Zie de uurtjes reeds mind'ren.
Laat 't werelds gedruis
Mijn moed niet verslappen.
Nog weinige stappen
En dan ben ik Thuis!

VERLANGEN NAAR DE HEMEL

Door: N.N.

Moe van 't peinzen, moe van 't zwerven
Hijg ik soms naar 't Vaderhuis.
Alles, alles wil ik derven;
Dáár alleen toch is mijn thuis.

Hier drukt mij de zonde neder,
Houdt mij van Zijn liefde af.
En ervaar ik telkens weder,
Dat zij bij blijft tot aan het graf.

Dáár zal mij geen zonde plagen;
Dáár is 't louter licht en rein.
Eeuwig zal daar 't zonlicht dagen,
Van Zijn liefde, ook tot mij.

Hier vervuld van bange zorgen,
Angst en weedom in het hart,
Dat van d' avond tot de morgen
Klaagt en zucht van bange smart.

Dáár zal mij geen leed meer deren.
Droefheid kent de hemel niet.
't Zal daar al' in vreugd verkeren,
Tot in 't eindeloos verschiet.

Hier een waarom - waarom, Heer'!
Onder 't zware kruis gebukt?
Maar ... geen antwoord; soms vermêren
Nog van de zó zwaren druk.

Daar met ongedekt gezichte
Blikken in Zijn wijsheid in;
't Waarom lezen van 't gewichte,
Dat mijn bracht ten Hemel in.

Hier, helaas! dat morren, klagen,
Opstaan tegen 't Hoogst Gezag;
Ongewillig om te dragen,
Menend, dat Zijn toorn 't mij gaf.

Dáár Zijn liefde mij te tonen;
Die kastijdde tot mijn heil;
Eeuw'ge liefde daar vernomen;
Eindloos, eeuwig, zonder peil.

Waarom meer nog? Moe van 't zwerven,
Hijg ik soms naar 't Vaderhuis;
Alles kan ik daarvoor derven;
Dáár alleen toch is mijn thuis.

Doch Gij, Heer'! Gij weet 't beter
Wat ten mijnen nutte is.
Gij, Die als een Vader teder
Troost en sterkt in droefenis.

Troost en sterk ook nu mij weder,
Nu mij 't hart zo bange is.
Schenk genâ en buig mijn neder
Onder 't kruis, dat liefde is.

Ja, genâ o, Heer'!, genade;
Om te volgen waar Gij wilt.
Heer!, geef mij die vroeg en spade
Uw genâ mijn kommer stilt.

Ja, genâ, o Heer' der Heeren!
Voor uw zwak en schuldig kind.
Wil om Jezus' wil mij leren
Hoe ik die genade vind.

Schenk een lichtstraal in het donker,
Dat ik Uwe liefde zie.
En aanschouwe 't eeuwig wonder;
En aanbid': "*Uw wil geschied*".

Eenmaal toch zal 'k moe van zwerven
Komen in het Vaderhuis;
Moet ik dan nog jaren derven
Kort is 't ... en dan ben ik thuis.

Door: N.N.

Mijn strijd is haast gestreden,
Mijn leed is haast geleden,
Ik ben de zonde moe.
Vaarwel, mijn dier'bre vrienden,
Gij zult mij niet meer vinden
Ik ga naar JEZUS toe.

Aan een zondares die niet durft naderen tot het Heilig Avondmaal

Door: N.N.

Jezus:

O twijfelende maagd,
Hoe komt' dat gij vertraagd
Om tot Mij in te komen?
Indien gij zijt belust
Naar vrede troost en rust
Wel, kom dan zonder schromen.

O ziel, kom evenwel
Met al dat vuil gestel
Ik zal u wel versieren
Ik zal u leren gaan
Op deze levensbaan
Mijn Geest die zal u stieren.

Kom binnen als vriendin
Woon in Mijn huisgezin
O, wil daar veel verkeren
Kom, zet u aan de dis
Daar overvloedig is
Al wat gij mag ontberen.

O ziele kom maar naakt
Daar ben Ik mee vermaakt
Ik zal u kleren geven:
Gij moet eerst zijn ontbloot
En aan uzelfen dood
Zo gij met Mij zult leven.

Maar ziel, weet dit vooraf
Zo Ik uw lust niet gaf
Wil daarom niet verschrikken
Maar wees hierin verblijd
Dat Ik u op Mijn tijd
Genoegzaam zal verkwikken

Hoe zijt gij nog zo schuw
Ik ben geneigd tot uw
En gij dat niet kunt voelen:
Staat maar een weinig stil
En laat uw eigen wil
Niet meer zo driftig woelen.

Zondares:

O Heer' ik kan niet staan
Veel minder tot U gaan,
Want ik en heb geen voeten
Mijn ziel is dom en grof
Zij doet niets als in 't stof
Gelijk eem mol te wroeten.

Hoe zou ik durven Heer'
Die alles nog ontbeer
Ik ben naakt en ellendig
Van alle goed ontbloot
De schaamte maakt mij rood
Uw woorden zijn bestendig.

Ik vrees mijn stout bestaan
't Zou mij niet wel vergaan
Met reden mag ik schromen
En Heer' gelijk Gij weet
Ik heb geen bruiloftskleed
Om aan Uw dis te komen.

Wel aan dan Heer' ik kom
Ik werd Uw eigendom.
Gij spreekt mij naar het harte
Gij zijt mijn medicijn
Mijn kleed, mijn brood en wijn
Gij stilt en heelt mijn smarte.

Ik kom dan op Uw Woord
Tot binnen in de poort
Van Uw paleis, O Heer!
In plaatse van een roe
Reikt mij Uw scepter toe
Zo zal mij niemand deren.

Mijn lust, mijn wil, mijn drift
Schenk ik U tot een gift
En komt dit gans verpletten
Ach, was ik niet meer ik,
Maar Heer' Uw wijs beschik
Schrijf ik voortaan geen wetten.

BIJLAGE 2020

Philippus van Sorgen

student in de Godgeleerdheid te Utrecht

Genealogie

Philippus van Sorgen was een zoon van Johan van Sorgen en Catharina van Vliet.

Catharina van der Vliedt, weduwe van Johan van Sorgen (1667). Zij woonde in 1682 Oudegracht by d'Weertpoort. Haar broer Cornelis van der Vliedt, predikant, behoorde in 1673 tot de gijzelaars in Rees en overleed voor 30 juli 1683. Cornelis en Catharina waren kinderen van Josina van Schagen, laatst weduwe Pieter van der Mee. Moeder Van Sorgen van der Vliedt werd op 8 april 1675 werd 50 jaar.

Grootmoeder van Sorgen werd in 1670 82 jaar.

Oudste broer van Philippus: Leonard van Sorgen werd op 15 februari 1675 24 jaar en op 5/15 februari 1676 25 jaar.

Philippus van der Vliet (1656-1708), zoon van de Utrechtse predikant Cornelius van der Vliet, was zowel neef als studiegenoot van Van Sorgen. Zijn naam komt in de Dichtkundige ziele-zangen slechts voor in de titel van de gelegenheidsverzen die Van Sorgen bij de verjaardag van zijn neef maakte. Van hemzelf zijn echter geen gedichten bekend. Neef Philippus van der Vliet werd op 21 december 1675 20 jaar.

Johannes 'd Outreïn werd geboren op **17 oktober 1662** in Middelburg en

Overleed op **24 februari 1722** in Amsterdam. Hij was een vruchtbaar Evangelisch prediker.

D' Outreïn wijst erop dat ook de Nederlandse kerk niet misdeeld is geweest met godvruchtige dichters. Meer dan twintig berijmers hebben bijvoorbeeld een Nederlandse bewerking van het psalmboek gegeven, helaas zonder hun doel te bereiken: 'van welke men egter klagen moet, dat het allerslegtste in onse Kerken gebruikt word'. Geleerde en godvruchtige dichters hebben zich ook beziggehouden met het opstellen van geestelijke gezangen: 'Onder welke men niet alleen vindt (...) Predikanten ofte Mannen van Studie, maar ook wel ongestudeerden'.

Stichtelijke dichters

D'Outrein schrijft een klein stukje literatuurgeschiedenis als hij een opsomming geeft van de 'Predikanten of Mannen van Studie' die zich met de stichtelijke dichtkunst hebben beziggehouden. Hij noemt daarbij in de eerste plaats een aantal reeds overleden dichters: Bernhardus Bushof, Willem Sluyter, Jodocus van Lodenstein, David Montanus, Hermannus Wits, **Philippus van Sorgen**, **Philippus van der Vliet**, Robertus Immens, Jacobus Sappius, Frederik van Houten, Johannes Cloek.

Verschillenden van de genoemden hebben duidelijk naam gemaakt met de publicatie van hun liederen. De dichtbundels van de eerstgenoemden – Buschoff, Sluyter en Van Lodenstein – zijn, gezien de vele herdrukken, wel de meest populaire geweest. Ook de bundels van Montanus kregen een zekere bekendheid. Van Cloek en Van Houten werden ook eigen dichtbundels uitgegeven. Door de op deze bundels gevolgde bloemlezingen staan hun namen echter tevens symbolisch voor de auteurs van wie stichtelijke liederen in deze verzamelingen zijn opgenomen. De overige genoemden danken hun populariteit vooral door

opname van hun werk in verzamelbundels. De liederen van Witsius bijvoorbeeld komen voor in het Aanhangsel op de bundel van Cloek, evenals in de bundel van **Philip van Sorgen**.

D' Outrein heeft met het noemen in zijn overzicht van enkele namen ook zeker de dichters uit de bundel 'Dichtkundige ziele-zangen, opgesongen door **Philippus van Sorgen**, en verscheyde andere zangh-lievers' op het oog.

Deze verzameling werd in 1677 door de Utrechtse drukker Willem Clerck uitgegeven ter nagedachtenis aan de op 25 maart 1677 overleden theologiestudent **Philippus van Sorgen**. Samen met andere geestelijke liederen vormde de nalatenschap van Van Sorgen volgens Clerck 'een na-klanck op het Ziel-stichtende Dicht-werck begrepen in de Heer Lodensteyns Uytspanningen, nu onlangs door sijne Eerw: in 't Licht gegeven; dewelcke in soo hooge achtginge by veele God- en Zang-lievende Christenen sijn.'

Van Philippus van Sorgen zelf bevat de 'Dichtkundige ziele-zangen' slechts een tiental liederen. De overige zijn voor een groot deel van Willem d'Orville, Koelman en Montanus.

Het 'Aanhangsel' of tweede deel; van de 'Dicht-kundige ziele-zangen' uit 1688 bevat nog achttien gedichten van **Van Sorgen** en onder andere een zestal liederen van de ook door D' Outrein genoemde Robertus Immens.

Philippus van Sorgen,

Dichtkundige ziele-zangen, derde druk, Utrecht 1696.

Enkele gedichten door **Philip van Sorgen**. Overgenomen uit:

Een nieuw BUNDELTJE Uitgekipte en geestelijke GEZANGEN. Ten dienste aller Bond- en Gunstgenoten van JEHOVAH, den DRIE-EENIGEN en ALGENOEGZAMEN GOD.

Opgesteld door verscheidene Godvruchtige zangers en zangeressen.

Waarbij een AANHANGSEL komt, van eenige zielsopwekkende gezangen en gedichten.

Elfde druk, vermeerderd met een tweede Aanhangsel van eenige gezangen en gedichten, door Rutger Schutte.

Te DORDRECHT, Bij Johan Georg Wittich, boekverkooper op de Voorstraat bij de Pelse Brug. 1755.

Uitgave: STICHTING DE GIHONBRON, MIDDELBURG, 2011.

Zie voor meer gedichten: www.theologienet.nl

Philippus van Sorgen dichtte in de tweede helft van de 17e eeuw. Hij overleed op 25 Maart 1677, als student in de Godgeleerdheid te Utrecht. Hij komt echter niet voor in het Album van de Hogeschool; gelijk daar de inschrijving meermalen werd nagelaten.

Een van zijn laatste gedichten was aan zijn oudste broer Leonard van Sorgen die op 15 februari 1677 26 jaar werd. Uit de gedichten aan zijn neef Philippus van der Vliet, die op 21 december 1676 21 jaar werd, zouden we kunnen afleiden dat hij ongeveer dezelfde leeftijd had.

Philippus was een Godvruchtige jongen, die diep ingeleid werd door de Heilige Geest in de grondeloze verloren staat van de mens en in de onschatbare waarde van Christus als Borg en Middelaar. Hij droeg leed over de afgezakte staat van Nederlands Kerk, maar verwachtte een Heerlijke Staat van Christus Kerk op aarde, bij de roeping van de Joden.

Uitgeteerd door zijn ziekte ging hij over naar Immanuëls land.

In het eerste deel van 'Dichtkundige ziele-zangen, opgesongen door **Philippus van Sorgen**, en verscheyde andere zangh-lievers' komt een "Zielsucht" voor van 37 coupletten waarin Philip zijn bekering vermeldt vanaf het 10^e couplet.

*In 't midden van deez' afgrond van ellenden
Kwam zich Uw Geest in overtuiging wenden,
Voor zover in mijn dwaas verblind gemoed
Dat ik voor U o Heer', erkennen moet.*

*Dat ik mij vind een afgrond van god'loosheid
Een samenknoping van enkel boosheid;
Een bit'tre gal en een huilende woestijn
Een zondig niet, bezoedeld als een zwijn.*

Het volgende gedicht maakte hij in zeer diep verval en vervreemding van de Heere bij gelegenheid van des Heeren Avondmaal. Daar klaagt hij eerlijk en oprecht zijn afwijking onder andere in het 11^e couplet.

*Een nare doodslaap heeft de ziel verkracht.
Hij heeft mijn wegen afgewend
En maakt Zijn pad mij onbekend.
'k Ben als verwoest door satans loze macht.
En 'k leg terneer gezonden
In zonden als verdrongen
Verslingerd in 't gewoel
Van wellust en van vlees.
Ach, dat mijn ziel verrees
Uit deze modderpoel.*

Inhoudsopgave van het Aanhangsel, of tweede deel, van de dicht-kundige ziele-zangen, opgesongen door Philippus van Sorgen en verscheide andere zangh-lievers (1688)

Alleen de gecursiveerde gedichten zijn gekopieërd in deze digitale bundel:

Noodiginge Tot het Beschouwen van Iesus.

Eerste Boecken Eerste Gesang.

Het II. Deel. Dat God meer in Iesus is als in den Hemel, de Sonne, of eenig ander Hemels Schepsel.

Het III. Deel. God is meer in Iesus, als in alle aerdsche Schepselen, meer in Hem dan oyt in Adam, of eenig ander Mensche.

Het IV. Deel. Iesus bewesen, God te zijn, door de Texten van het Oude Testament.

De Werelt Ontmaskert, door Monsr. Foucquet.

Na-klaght, Over het groot verlies, en schadelijk Af-sterven, Van den E.G. en Hoog-G. Heer Gisbertus Voetius.

Aen mijn Waerde Groot-Moeder van Sorgen

Aen Me-luffrouw, en Waerde Moeder, op haer Geboorte-dagh, Den 8. April N.S. 1675. zijnde nu 50. laer.

Aen mijn Oudste Broeder Leonard van Sorgen, Tredende in sijn Vier-en-twintighste laer.

Op de Verjaer-dagh, Van mijn Oudste Broeder, Tredende op 5/15 February 1676. in sijn 25. laer.

Verjaer-Lied, Aen mijn Oudste Broeder Leonard van Sorgen, Wanneer hy op den 5/15 February 1677. sijn Vijf-en-twintigste laer vervulde.

Op het verjaeren, Van mijn Neef Philippus van der Vliet, Tredende op den 21. Decemb. N.S. 1675. in sijn 20. laer.

Aen mijn Neef Philippus van der Vliet, Als hy op den 21. dagh van Winter-maend des laers 1676. oock intrad in sijn 21. laer.

Aen mijn bysondersten Vriend, myn Heer Iohan van der Haer, Wanneer de tijd van sijne vorderingh in de Rechten op handen was.

Ick soude oock eenigh Elegiaces op Ued: Promotie U Ed: toegesonden hebben, maer deselve blijven in de pen steecken. Siet hier evenwel een duyts Sapphicum, drie a vier extempor aneum.

Ter Bruyloft. Van de Eersame en seer Discreten Goossen van Wijck, Bruydegom: En de seer Deugtsame en Eerbare Haesje van Doorn, Bruyd.

Geboort-Vermaningh, Aen de Eersame Deughtrijcke Jonge-Dochter Maeyken van Wyck, Verjaert den 11. Iuny 1667. Oud acht-en-twintigh laer.

Een Ziel zijnde in 't gevoelen van Godts Liefde.

Punt-dichten of Epigrammata.

Zeege-praal, over de Dood van d'Eerzame, Vroome, Godzalige ende wel in God-geoeffende longelingh D. Philippus van Zorgen.

Een Gesangh Lutheri,

Niet dan Iesus.

Morgen-gezangh,

Hier naer volgen noch eenige Geestelijcke Gesangen, door Robertus Immens. Een benaude Ziele, klagende tot Godt, over haer drie Doodt-vyanden: ende den Heere om hulpe en bystant aenroepende tegen de selve.

Eucharisticum, Ofte Danck-dicht.

Avont-Gebedt. Psalm 4: 5, 9. Ick sal in vrede t'samen neder liggen ende slapen, want ghy ô Heere alleen sult my doen seker wonen,

Ziels-worsteling ende overwinninge, Na het genieten des H. Avontmaels, Siende op eenige woorden van de Bruyt en Bruydegom, Cantic. 3. en 5. Psalm 18: 5, 6, 7.

De lieffelijcke Vreughde Van een versekerde Ziele, smakende de soetigheyt van de liefde Christi.

Klachte ende Gebedt tot Iesum, in 't naderen tot sijne Heylige Tafel.

Een Ademhalende Ziele, Uyt het midden van haer, soo lichamelijcke als geestelijcke besoekingen tot God vliedende, ende op haren Vader lieffelijck leunende.

Lieflicke Ziel-dwanck, Of innige Hertstochten tot Iesus. Over de woorden 2 Cor. 5: 14. De liefde Christi dringt ons.

Eensaem Gepeins.

Wee-klachten Van Sions Liefhebbers, Beantwoort door Sions Bruydegom, Uytgeboesemt ter gelegenheyt van de Doodt van den Eerwaarden Heer Jasper vander Haer, Salighlijk overleden in 's Gravenhage, den 15. December, 1678.

Het overgeven van een Geloovige Ziel, aen Iesus.

Ziels-verlangen, Om 't genieten van Iesus.

Een Antwoort Van een Kindt Godts, Op de Woorden, Als Proverb. 23: 26.

Over de Woorden, als Ezech. 16: 5, 6.

Een Sugt tot Iesum.

Hertstogtige Wenschingen, Om van de Wereld en sijn eygen verdurvenheyt te mogen verlost, en met Iesus vereenigt te worden.

Een Liedt,

Af-scheyt, Van 't Geselschap van Gods Kinderen.

Een Gebedt tot Iesus, Van een suckelende Ziel.

De Volmaakte Iesus, In zijne Lielvelingen volmakende, 't gunt in haar ontbreekt.

Den Alles Vermogende door 't Geloove.

Den Geluk'zaligen Hoveling.

Volmaakte Eedeldom.

Liefde-verdriet.

's Mensch ydel gewoel.

Eliezer door Aarts Vader Abraham uitgezonden om een Huisvrouw voor zijn Zone Isaak.

Deszelfs reize, wedervaren, handeling en uitkomst. Genesis Cap. 24.

De Fransche Mode.

Goets-moeds Onderwerp.

't Voorwerp der Ware Vreugd

Zamen-zang, van Iesus, en een nog Wereld-gesint Christen.

Weergadelooze Liefde.

Sulamits Antwoord.

Nederlands Ban.

De Ware Staat-sucht.

Bladt-wyzer van de Gezangen.

**Na-klaght, over het groot verlies, en schadelijk Afsterven, van den E.G. en Hoog-G. Heer
Gisbertus Voetius.**

Dan. XII: 3. *Die der vele Rechtveerdigen, &c. Iob V: 26.
Gelijck de Koornhoop t'sijner tijd opgevoert word.*

Zang

Voeght ons een blijde of droeve stem,
Wijl Isr'els Ruyters, Isr'els wagen,
Ten Paradijse word gedragen,
Ons hert dat is hier in de klem.
Dog ongegrond misbaer te dryven,
Laet ick voor hoopeloose blijven.

O Gijbert Voet! ô waerdig Hooft!
Uw' Ster niet van de leste grootte,
Soght menigh Ram ter neer te stooten,
Maer noyt en wierd uw' glantz verdooft
In spijt van spotter en van schelder,
Soo blonck uw' Fackel even helder.

Gy hebt de koude van de nacht,
En hitte van den dagh gedragen.
O Held! naer soo veel zuyre vlagen,
Vind gy de ruste nu wel sacht,
Gy Zegenpraelt terwijl wy strijden,
Maer wie derft u dit Lot benijden.

Dus sprack dan Iesus tot sijn Knecht,
O Voet! ick sie dat u Talenten,
Gewassen zijn tot dubb'le Renten,
't Vervallen hebt gy opgerecht,
En 's Vyants hooghten hielpt gy slechten,
En Babels Muyr met ernst bevechten.

Gy hebt uw' Taax nu afgedaen,
In dees bedeeelingh van mijn stonden,
Zijt gy in 't wercken trouw bevonden;
Gy hebt mijn Raet gedient, wel aen,
Komt in, besit de Vreughd uw's Heeren,
Want ick heb lust om uw te Eeren.

Tegen-Zang

Maer ach! wy blijven hier bene'en,
De Sienderen en sien geen teecken,
Sy schijnen in de wint te spreecken,
Geen been en naerdert tot sijn been,
Ey! rolt wat snelder trage tyden,

Daer van de Mannen Godts voorseyden.

Och! Zions haerd schijnt uytgebrant,
De schaerdheyd van Oprechte lieden,
Die most ons ingewand doen zieden,
Ai! Gijsbert Voet is meê van kant;
Als ons de Dood die Luy komt vellen,
Dan kan ons niet veel goeds voorspellen.

O God ons Hert en Oogh beswijckt,
En sal van tranen nimmer rusten.
Tot dat het u eens sal gelusten;
Dat soo bemodert en beslijckt.
Gesicht, van Zion af te wassen,
Haer gevende Cieraed voor asse.

De tijd tot haren Ooght bestemt,
Die tijd die schijnt alreeds gebooren,
Ons dunckt al dat het rijpe Kooren,
Om Maeyers en om Binders hemt.
Staet menigh ledigh staende macker,
In wil of weer wil op uw acker.

Ach! dat het ons aen Schuyren feil',
En geef in plaets van Vloeck weer Zegen,
Laet dalen vroege en spade Regen:
Heer geef nu voorspoed, geef nu heyl,
O! send u licht, en send uw klaerheyd,
En stijft uw Woord met kracht van waarheyd.

Weder-Zang

Ick heb vergeefs soo langh gewacht
Naer goede Vrucht, en rijpe Druyven,
Mijn arbeid sie ick heel verstuyven,
Daer word maer stinck-kruyd voortgebracht.
Ick sal mijn Acker braeck doen leggen,
En niet meer ploegen nog meer eggen.

Ick heb gepoot, ick heb geplant,
Wat heb ick niet een macht van Kooren,
Gezaeyt in uw' gemeste vooren,
In uwe vooren Nederland,
Ick sond uw Scharen van mijn Tolcken,
En deed soo niet aen and're Volcken,

Ick heb uw met een Muyr omheynt,
Mijn Knechten hebben uw bewatert,

Maer gy hebt haer wel toegesnatert,
Mijn trouwe Voet hebt gy gepijnt,
Gedruckt, gehoont, maer al uw' laster,
Deed hem maer worstelen veel vaster.

P. van Sorgen

Aen mijn Waerde Groot-Moeder van Sorgen;

Tredende in haer Twee-en-taghtighste laer. A. 1670

Helaes! hoe nietigh, snel, en bros,
Hoe licht, verganckelijck en los
Is niet het gantsche Menschlijck leven?
Hoe vol van moeyte, pijn, en straf,
En quellingh van de Wiegh tot 't Graf
Soo digt doorvlogten en doorweven.

En schoon de Dood soo menigvoud,
Op menigh jongh, op menigh oud,
Sijn boogh en pijlen heeft gaen doelen,
Ia selfs ons van soo waerde hoofd,
Ons' Groote-Moeder heeft ontroofd:
(Waer van wy nog de smert gevoelen.)

Soo zijt gy noghtans blijven staen,
Uw' Light en is niet uytgegaen;
Waer voor wy nu den Hemel prijzen,
En bidden dat hy menigh laer,
Uw' nogh in sulcken toestand spaer,
En ons nogh langh die gunst bewijse.

En schoon uw' laetste ongeluck,
Ons hadd' gestelt in sulcken druck,
Gelijck wel moog'lijck is te dencken,
Soo g'lieft het noghtans Godes hand
Uw' weer te brengen in dees' stand
En twee-en-taghtigh jaer te schencken.

Ick zegge twee-en-taghtigh laer,
Die doorgebracht zijn met gevaer,
Met kommer, moeyte' en swarigheden,
Die staegh den Mensche waer hy gae
Gelijck een schaduw' volgen nae
En laten nimmermeer met vreden.

Wie weet, wanneer 't eens eynden sal,
Wanneer ons na dit Tranen-dal,
Een beter Rijck sal staen te erven,
Waer voor het aerdsche goet is niet,
Des Werelds wellust puur verdriet,
Waer voor men 't nietigh graegh sou derven.

De dood is een gemeyne Wet,

Van Godt, die noyt quaet doet, geset,
Die wegh die moet eens zijn beschreden,
Een wegh aen alle Menschen wis,
Die onse Groote-Moeder is,
Ons voorgegaen en voorgetreden.

Nu hebben wy weer Vreugdes stof,
Nu seggen wy den Hemel lof,
Dat het Hem b'lieft u te bewaren
In 't midden van zulck ongeval
Te brengen tot een hooger tal,
't Getal van twee-en-tagtygh laren.

Nu wensch ick dat der Heeren Heer
Van dagh tot dagh uw' Kracht vermeer,
En sterck uw' voort met sijn Genade,
Hy geef dat gy met vreughd vol-end
Dees' Loopbaen, en het eynd berénd,
Hy blijf uw' by 't zy vroegh of spade.

Hy geef uw' kraghten als de leught
Eens Arends is, hy geeft uw' Vreught,
En na Doods-Nachts een blijden Morgen,
Daer g'altijd voor Aengesight,
Verzadight wort van 't Hemels Light,
En eeuwig zijt bevrijd Van Sorgen.

P. Van Sorgen.

**Aen Me-luffrouw, en Waerde Moeder, op haer Geboorte-dagh,
Den 8. April N.S. 1675. zijnde nu 50. laer.**

De tijd staet nimmer stil, maer loopt met snelle schreden,
Van daeg word gisteren, en morgen wordt weer heden,
En soo volgt Maent en laer vervolgens op een rey,
Tot dat het Lichaem keert tot aerde, stof en kley,
Waer uyt het in 't begin sijn oorspronck had genomen,
De geest keert weer tot God, van wien sy was gekomen:
Het leven is een waen, een wind, een schoone niet:
Eén aes van valsche vreughd, geeft wel een pond verdriet.

Dit heeft de wijse God, soo onder een gemengeld,
Op dat wy niet te vast, aen Schepselen gestrengeld,
Van hem verwijderden, en sochten troost en heul,
By't schijn goed 't geen ons eens sou strecke tot een beul,
Sijn tempering is goet, en noyt kan Gods Kind'ren,
Of voor- óf tegenspoet haer eeuwich wel-zijn hind'ren,
En wat of Godes wil, of laet, of aen ons doet,
Wy weten sonder fout sijn wil is altijd goet,

En dit betaemde ons die altijd goet te keuren,
Of voor- of tegenheyd ons quame te gebeuren,
Te buygen voor sijn Roe, en seggen niet de mijn,
Maer uwen wil geschie, gewis het moet soo zijn.
Want soo het anders waer gy had sulcks niet geboden,
Maer gy wist in uw raed dat sulcks my was van noden,
En daerom danck ick u, daer komt wat daer kom,
Gy weet, al wetend Heer, den oorsaeck en waerom,

Dit hebt gy Moeder Lief wel selver ondervonden,
Van elcks is u genoeg van boven toegesonden,
Sint dat gy zijt geweest, en dat u oogh eerst sagh,
Nu heden vijftigh laer, de stralen van den dagh,
Hoe menigh Sonne-licht heeft u nu al beschenen,
Hetgeen u stof tot vreught, of stoffe gaf tot wenen,
Wanneer ick die te saem ter schale brengen wouw,
'k Gelove dat het laetst het meeste wegen souw,

Nu schept hier in gedult, gy krijgt door dese wegen,
Veellicht een overwight, en rijcke Schat van Zegen.
't Voeght uw en ons al t'saem in 's Heeren wijse wil,
Als sijne Kinderen, te wesen altijd stil.
Het is wel eer gebeurt, dat God door strijd en lyden,
Sijn lieve Kinderen soo doende woud bereyden,
Tot eenigh werck, het welck hy voor haer had gespaert;
De tranen die gy stort, zijn in sijn Fles bewaert.

En Hy, voor welckers oogh dat niets en is verborgen,
Beveelt u in sijn Woord weest maer ontlast van sorgen,
Ick, Ick schick alle ding, ten waer het Ongeloof,
Ons dickwils twijf'len deed, en maeckte hoerend doof.
Gy mogt nog wel eerlang, eens grooten troost ontfangen,
Wanneer uw hoop, uw wil, uw wagten, en verlangen,
Met 's Heeren wijse wil nog meer vereenigt zijn,
Wanneer uw' hert en ziel van aerdsche sorge reyn,
En onbelemmert meer en meer ten Hemel steyg'ren,
Ick weet niet wat het is dat God u dan souw weyg'ren,
Mijn Vaersen zijn gegroeyt tot vijf-en-twintigh paer,
Ick eyndigh en gedenck dat gy zijt vijftigh laer.

UE. Onderdanighste Soon P. Van Sorgen.

**Aen mijn Oudste Broeder Leonard van Sorgen,
Tredende in zijn Vier-en-twintighste laer.**

Myn Broeder, die met my gelijck zijt opgetogen,
Met wien ick heb wel eer deselve Borst gezogen,
Mijn Broeder en mijn heer, mijn 's Vaders eerste kracht,
En wien mijn Moeder eer als my ter Wereld bracht.
De Eersteling is Gods: gy zijt hem opgedragen,
En uw verkiesing was Zijn wil en welbehagen,
De gantsche mass' is zijn, niet een en sal vergaen,
Van die geteyckent in zijn Boeck ten leven staen.

Gedenckt doch heden tot wat eynd gy zijt geboren,
En wat uw' Pond wel heeft gewonnen of verloren.
En al uw' handeling die gy hier hebt gepleegt,
Opdat gy van Sijn gunst oock loon na daden kreegt.
De glory van uw Heer, Zijn wetten en zijn keuren,
Soeckt gy die met uw' hert, en sinnen na te speuren,
Heerst Hy als Souverain met Scepter en met Croon,
In 't binnenst van uw' hert, heeft Iesus daer sijn Throon.

Gesierd met edel Goud. En al uw' ingewanden,
En souden die niet wel geraecken aen het branden?
Van soo een felle vlam. Mijn Broeder, sie ick weet,
Dat gy niet meer en zijt nog koud, nog lauw, maer heet;
Verkondigt nu de Deugt van Hem, die u quam trecken
Uyt 's Duyvels duyster rijck, en van de Dood verwecken,
Opdat gy t'Zijner Eer u leven overgaeft,
't Geen gy Hem hebt beloofd, en met een Eed gestaeft.

En om nu t'eenemael uw' Ziel gerust te stellen,
Soo gaet in grooten ernst uw' dagen overtellen,
Addeert uw'weken, en uw' maenden by malkaer.
Gy vind de Somme net is Vier-en-twintig laer.
Dit alles is nu wegh, verstreecken en vervlogen,
Hoe menig Reeckenaer is in sijn hoop bedrogen,
Een dwaes, die nog een reeks van tijd te leven dagt,
Die wort sijn Ziel ontruckt oock in deselve nagt.

Maer gy mijn Broeder vind uw' Reeckeningen effen,
En Gods Rechtvaardigheyd en sal uw' nimmer treffen,
Dewijl gy hebt verstaen dat nu die trouwen Borg,
Des Vaders gramschap stilt, en uw stelt buyten sorg.
Wel aen leeft t'sijner eer, hy wil en sal uw' Zeeg'nen,
Hy laete mildelijck op uwen Schedel reeg'nen,
Al wat hy oyt of oyt uyt sijne volheyd gaf
Aen sijne Kinderen: hy zy u stock en staf

Tot in het duyster Dal: en is het Sijn behagen,
Hy voegt noch veele tijd, en dagen by u dagen.
Tot dat uw' Ravens-kruyn mag naer een halve Eeuw,
Nu swart gelijk een git, dan zijn soo wit als Sneeuw.
Het zy uw' deel, uw' lot, uw' Schilt, uw' loon, uw' Wapen,
Uw' Borstweer en Rondas; hy doe u veylig slapen,
Daer Sijn voorsienigheyd voor uw' het bedde spreyt,
Kan ergens oyt uw' hoofd zijn sachter neergeleyt?

Werpt al uw' sorg op Hem, gewis hy sal het maecken,
Hy heeft alleen 't bewint van allerhande saecken,
Soo hy uw' 't meerder geeft, en weygert u het min,
Sijn wijsheyd siet voor uw daer ietwes schaedlijck in.
Het zy van nu voortaan en altijd onser beyder,
En God en hoogste Goed, en Zaligheyd en Leyder,
Uw' wil is altijd wel, Fonteyn van alle goed,
Dewijl ons all's tot heyl dog medewercken moet.

Uwe Broeder P.V. Sorgen.
15 februari 1675.

**Op de Verjaer-dagh, Van mijn Oudste Broeder,
Tredende op 5/15 February 1676. in sijn 25. laer.**

Eer wy dencken om de tijd,
Zijn wy onse laren quijt,
En wy klimmen op en of,
Tot wy dalen in het stof,
Elcke telg uyt Adams stam,
En wat oyt ter werelt quam,
Moeten luyst'ren na die Wet,
Eenmael na den Vloeck geset,
Datse moeten in de schoot,
Eynd'lijck rusten van de dood.
Die dan met voorsichtigheyd,
Al sijn saecken overleyd,
En sijn dingen effen maect,
Eer den quaden dagh genaect,
Vind sig nimmermeer verrast,
Van die ysselijcken Gast,
Want hy had al over lang,
Met die Macker ommegang,

Lieve Broeder, siet ick weet,
Dat gy al uw' Dagen meet,
Dat gy al uw' stonden telt,
Die niet zijn te koop om gelt,
Want op heden, als het waer,
Zijt ghy Vier-en-twintig laer,
Leeft mijn Broeder, leeft voortaan,
Blyder, langer, beter Als gy hebt gedaen,
Wast in Goddelijcke deugt,
In uw' droefheyd denckt om Vreugt.
Wagt wat God uw geven sal,
Set hem mate nog getal,
Leeft ten vollen vergenoeght
Met het geen hy u toevoeght,
Laet u sinnen en gemoed,
Zijn een huys voor 't hoogste goed,
Leeft en lieft en looft nu God,
Staet met kracht na sijn genot,
Tot gy hebt in uw' besit
't Goet waerom gy nu nog bidt.

P. Van Sorgen.

**Verjaer-Lied, Aen mijn Oudste Broeder Leonard van Sorgen,
Wanneer hy op den 5/15 February 1677. sijn Vijf-en-twintigste laer vervulde.**

Toon: Belle Iris.

1. Eerste twijg van onse tack,
Die verdeelt is in twee paren,
Souw'k voor u mijn Penne sparen?
Neen al waer ick eens soo swack.
'k Moet en sal dan ietwes schrijven,
't Zy in proza of in digt,
Dat van my mag overblijven,
Als een teecken van mijn pligt.

2. Heden Vijf-en-twintig laer
Kwaemt gy breecken als vry stercker,
Uyt natuyr haer enge Kercker
Even als een worstelaer.
Doen zijt gy ter baen gekomen,
Op dit groote Schouw-tonneel,
Daer de boose en de vromen
Krijgen ongelijck haer deel.

3. Weenen was uw eerste tael,
En een Echo van uw' krijten,
Scheen aen Adam te verwijten,
d'Eerste grond van onse kwael.
Ia den Hemel droeg oock sorge
Voor uw' hunger en uw' dorst,
Want uw' Leeftogt was verborgen
In mijn en uw's Moeder borst.

4. Godes opsigt heeft uw' Geest
Soo bewaert in al die tijden,
Dat wy heden met verblijden
Vieren uw' Geboorte-feest.
Laet uw' tong en hert God prijsen,
Segt nu met een bly geschal,
Ick ben dwaes, en Gy zijt wijs,
en ick ben niet en Gy zijt 't al.

5. God en sneed uw' draet niet af,
In die Put, soo net gemeten,
Daer maer was een vinger-breette
Tusschen uw en tusschen 't Graf.
Veelerhande Lijfs-gevaren,
Zijn uw over 't hoeft gewaeyt,
En de dood die had uw garen,

Nu en dan om verr' gemaeyt.

6. Maer gy zijt nog in het Land,
Daer men wandelt door 't Geloove,
Daer de Vroomen zijn verschooven,
Daer men nog leyd aen den band.
Maer dit is geen land van ruste,
Sonde sleept met sig de Dood,
En die nietige wellusten
Schijnen Goud, en zijn maer lood.

7. 'k Wensche dat den Hemel wil,
laren tot uw' laren voegen,
Godes vrees met vergenoegen,
Maeckt uw' hert en sinnen stil.
Hy omring uw met sijn Zegen,
En uw hert zy uytgebreyd,
Wat uw' schijnt, óf voor, óf tegen,
Maeck u noyt die vreughde quijt.

8. Soo uw' schade druck of wee
Onversiens oyt overrompel,
Dat uw' Ziele sig dan dompel.
In Gods volle liefde Zee.
Want het kruys van die Beminden
En Geliefden Godes Soon,
Word in 't eynd aen Iesu Vrinden,
Dog verwisselt met een Kroon.

9. Woeckert dog met u Talent,
Soeck de tijd staeg uyt te koopen,
Weest volstandig in uw' loopen,
Denckt de Kroon hangt op het end.
Laet uw' niet te ligt verleyen,
Door des werlds valsche schijn,
Want haer lacchen keert in schreyen,
En haer Vreughde word tot pijn.

10. Jaegt niet na veel geld nog goed,
Want een hoog-gebulte Kemel
Kwam veel eeder in den Hemel,
Dan een Rijcken vreeckaert doet.
Denckt! die bellast souw my hind'ren
En mijn reys vereyst welspoed,
'k Laet dit dan voor 's werlds Kind'ren,
Onbewust van beter goed.

11. Laet uw' wandel zijn om hoog,
Boven Son, en Maen, en Wolcken,
Luystert na Godts trouwe Tolcken,
Heb Ierusalem in 't oog,
Laet uw nimmermeer verveelen,
't Ampt van God uw' opgeleyd,
Christi Leden te bedeelelen,
Is voorwaer geen kleynigheyd.

12. 'k Wensch uw, soo het wesen mogt,
't Hooft gekroont met grijse haeren!
Leef nog driewerf soo veel laeren
Als gy nu hebt doorgebroght.
Totdat gy dan zat van dagen,
En ten vollen uytgeleeft,
Wederom naer Gods behagen,
Aerd en Hemel t'zijne geeft.

P.V.S.

Op het verjaeren, Van mijn Neef Philippus van der Vliet,

Tredende op den 21. Decemb. N.S. 1675. in sijn 20. laer.

Myn Neef, mijn ingewand, mijn hertelijcke Vriend,
Mijn Broeder, eer de Kloot der wereld was geboren,
Soo was een Salig Lot, voor uw en my beschoren,
Een vrye liefde gaef, in waerheyd onverdiend,
Maer God is wonderlijck, in Zijn manier van doen,
Hy leert het hoogst' om laeg, het achterste te vooren,
Hy soeckt, hy vind, hy draegt het Schaepje dat verlooren,
Dwaelt over berg en dal, gelijck een Acker-hoen.

Ick weet uw Ziel gedenckt, nog dickmael aen die dag,
Dien dag, waer op gy eerst uw' dagen leerde tellen,
Waer op gy kreegt een proef, van d'angsten van der Hellen,
En waer op dat uw mond, vervult wiert met gelagh.
Uw Leven was dan maer voorheen een rechte dood,
Een leven in den vloeck, een leven in de sonden,
Maer dese ketenen die waren nauw ontbonden,
Of gy bevond uw selfs, van alle goet ontbloot,

Doen was het dat uw' romp haer leven eerst begon,
Hy roerde sig allencx, en poogde wat te wercken,
En om te kunnen gaen, quam God uw' beenen stercken,
En maeckten uw gewent, aen Regen en aen Son.
Mijn Reeckening die feylt; 't en is geen negentien,
Maer anderhalf jaer, dat gy eerst zijt gebooren.
Vraegt het uw' eygen Ziel, sy seyd ick kon te vooren,
Nóch spreken, gaen, noch staen, noch hooren, noch ook sien.

Maer nu geluckige dag, van my onbenijd,
Gy juycht, en ick helaes! heb reden om te klagen,
Om mijnen harden dienst, en al die duyst're dagen.
O! waer ick van dit jock, gelijck als gy bevrijd.
Ick wacht, maer te vergeefs, vervulling van mijn strijd.
Met uytgerekten hals, soo kijck ick na de Bergen,
Of daer oock yemant is, die ick mocht bystand vergen,
Soo sal ick blijven staen tot die bepaelden tijd,
Die tijd die met een pen van stael of diamant,
Al aengeteeckent was, eer ick my kon verroeren,
Waer op my God sijn raed, sal geven uyt te voeren,
En my Zijne Kudde sal, doen weyden met verstand.

Mijn Broeder send om hoogh een onvermoeyde stem,
Ja al die God bemind, voert stormen aen op stormen
En rust niet tot dat God sijn Wijngaert komt hervormen,
Want sonder dat gewis, het preecken heeft geen klem,

Dien goeden Meester, en die onvert'saegden Held
Die leer uw vingeren en handen dapper strijden,
Hy leer uw Vorst'lijck doen, en Vorstelijcker lijden,
Hy maeck sijn Kinderen, behouders van het veld.

Gaet so van kracht tot kracht, en wast ja word een stam,
Op welckers tacken men meer vruchten vind als blad'ren,
Hy stoot u in sijn Oogst, en laet u daer vergad'ren,
Een Volck dat met u volgt het onbevleekte Lam.
Gaet daer Hy u gebied, maer houd u selven stil,
Wanneer God niet en spreekt; en luystert na geen Menschen,
Als Iesus yets gebied: het hoogst van al mijn wenschen,
Dat is, hy maeck uw wil, vereenigt met Zijn wil.

UE. Neef P.van S.

Aen mijn Neef Philippus van der Vliet, Als hy op den 21. dagh van Winter-maend des laers 1676. oock intrad in sijn 21. laer.

Toon: Gavotte a la Fronte. Of: Soet geselschap dat met my, &c.

1. Broederlijcke Neef, die my,
Dickmael droevig, selden bly.
Helpt een eynd van 't Kruyce dragen,
Door Gods hand my opgeleyd,
En mijn geest komt onderschragen,
Als sy in het voetzant leyt.

2. 't Is nu Twintigh laer geleden,
Dat de Son u eerst bescheen,
Siet soo rollen onse laren,
Op de wielen van de tijd,
Even als een wel-bevaren
Scheepje door het water glijd.

3. Kinderen van geenens naem,
En tot weldoen onbequaem,
Als sy plat ter neer geboogen,
Seggen Iesus sal 't voorsien,
Schenckt hy dickmael Oor en Oogen,
Om te hooren, en te sien.

4. Hoog-gebooren van der Vliet,
Dit is oock aen u geschiet,
Doe gy als een Schaep ginght doolen,
Van Gods wegen onbewust,
Doe de wereld was u School,
en d'Ydelheyt uw hoogste lust.

5. Door herstelling van Godts Beeld,
Zijt gy doen op nieuws geteeld,
En gelijck een Kind herboren,
Uyt dat Water en die Geest,
Die ons maect een Uytverkoren,
En een krancke Ziel geneest.

6. Heden doet de Sonne-schijn,
Ons de grootste schimmen zijn,
En de langhste van de nachten,
Is 'er nu oock al geweest,
Mocht eens Sion vol van klachten,
Reisen sien voortaen Godts Geest.

7. Want sy sit gelijck een Weeuw,

Yder laer dunckt haer een Eeuw,
Tot die opgang uyer Hoogte,
Sal verdryven dese nagt,
Ach sy siet van dorst en droogte.
Meest haer Kinderen versmagt.

8. Veele Zielen die vermoeyt,
Leggen aen het Vleesch geboeyt,
Gapen als gestrande Vissen,
Worstelende door het Zand,
Om dat sy haer Hooft-stof missen,
Die in Zee is, niet op 't Land.

9. O! wat smaect u nu wel soet,
Het genot van 't hoogste Goet,
Dat u voorquam te besitten,
En u bragt tot rust en stilt,
Toen gy sonder toom, gebit, en
Breydel, henen liept in 't wild.

10. Maer die dagen zijn voorby,
Graest nu in de vette Wey,
Rust nu voort in Iesus lommer,
Dat wellustige geboomt',
Daer Godts Kind'ren, vry van kommer,
Van hem werden overstroomt.

11. Leeft en sweeft daer sonder end,
Uwen naem zy steeds bekent,
Over al op Zions wegen,
Handelt kloeck in al u doen,
Dat men uw' geduyrigh Zegen,
Dat uw' Loof en tack blijv' groen.

12. Ey mijn Broeder kon ick thans,
Vlechten u ter eer een Krans,
Van wat aerdsche Bloem-gewassen,
Neen, op uw verhemeld Hooft,
Sal veel beter Kroonen passen
Weg geleyd, voor die geloof.

13. Weg geleyd, voor die verkeert,
Daer Godts Geest u alles leert,
Leert nu vast die goede Lessen,
Hoe gy als een Medicijn,
Tijdig op sult doen de flessen,
Dán van Oly, dán van Wijn.

14. Word een Man naer Godes hert,
Heelt veel Zielen van haer smert,
Weest een Sone van den Donder,
Voor die in de boosheyd leeft,
Weest een blijde Maer-verkonder,
Voor een treurige die beeft.

15. Word van bovenen bedouwt,
Word in liefde nimmer kout,
Dat den yver u verteere,
Van Godts ingebogen Huys,
Dat sijn Geest u daeglijcks leere,
Op te nemen Iesus Kruys.

16. Scheyd het Kooren van het Kaf,
Schapen van de Bocken af,
Leertse stellen elck bysonder,
Word aen Godes Israël,
Tot een teecken, tot een wonder,
Word een Roover voor de Hel.

17. Iesus 't ongeschapen Ligt,
Prent in u Zijn aengesigt,
En Sijn ongekende klaerheyd,
Met de lampe van Sijn Geest,
Leid' uw' Ziel in alle waerheyd,
Tot men seid: *hy is geweest.*

P.van Sorgen. Dum Spiro, spero. [Terwijl ik adem, hoop ik.]

Aen mijn bysondersten Vriend, myn Heer Iohan van der Haer

Wanneer de tijd van sijne vorderingh in de Rechten op handen was.

Ridentem dicere verum

Quis vetat?

O goud, welspreekende Metael,
O Goud! verdoofster van de Reden,
O goud! van yeder aengebeneden,
O Goud! ô God! ô altemael!
Wat maeckt u aengebooren luyster,
Al menigh Linx sijn oogen duyster.

De Starren moeten sijn gekeert,
Wy leven weer in goud'ne Eeuwen,
Het Goud maeckt Ezelen tot Leeuwen,
Het Goud maeckt domme Luy geleert.
Geen rover-dranck uyt Circes Beeker,
Deed yets verwandelen soo seecker.

Men vloecke niet op dood'lijck kruyt,
Nogh op den Monnick, haren Vinder,
Het magtigh Goud, die Al-verslinder,
Dreef Themis eens ter wereld uyt,
En nog met graven en mineren,
Soeckt sy haer Tempel om te keeren.

Voor Goud is alle dingen veyl,
De grootste Koop-stad, 't nieuwe Romen,
Verkoopt voor Goud, haar malle droomen,
O Targus! staeck uw loop een wyl,
En laet ick my wat gaen vermeyen,
In 't grond-sop van uw' gulde keyen.

Het stomme Goud' dat leyt en dinght,
Het Goud begoochelt Hof en Rolle.
Het Goud maeckt Arenden tot Mollen,
En wat het ondermijnt dat springt,
Daer sijn geen Wetten en geen keuren,
Die 't Goud niet derft aen stucken scheuren.

Wy leven in een krom geslagt,
De Waerheyd struyckelt op de straten,
De Boosheyd toont sijn uytgelaten,
De Vierschaer word om Goud verpagt,
Die Arenden in Beck en klauwen,
Sien niet meer, als een steert van Pauwen.

Wat spouwt die ouden Slang al quijl,
Wat krolt hy hem in snaeckse bogten,
Hoe word de Waerheyd aengevochten,
Met woorden vol van toover-stijl,
Wat smeed en giet hy menig Leugen,
Die meê voor waer al doorgaen mengen,

Lycurgus, Draco, Radamanth,
Zeuleucus, die niet wist van buygen,
Ick neem u alle tot getuygen,
Komt doet de ronde Land voor Land,
En gaet aen al de Rechter-stoelen,
Die brave Luy haer polssen voelen.

Gy vind daer Themis wonder kranck,
En by gebreck van wettige Erven,
Soo staet haer Stam om uyt te sterven,
Hier helpt geen Apotheeckers dranck,
De Ziel sit haer al op de lippen,
Om stracks weer Hemelwaerts te flippen.

O Ridders van het Gulde Vlies!
(Want sulcken vlies leyt op uw' oogen)
Hebt gy ter deegh wel uytgetoogen.
Den Lijst van Winning en verlies,
Gaet Kleeffe Regters 't is u schande,
Laet voor Matroos bepeckte handen.

Ia die is hier een Opper-Man,
Die om een hand vol gulde Pillen,
Behendigh knevelen en villen;
Soo wel, als Schapen scheeren kan.
En die het valsche van het ware,
Noyt Schriften in haer Evenaren.

De Vroome zijn soo dun gezaeyt,
Dat men die in een ringh sou schrijven,
Die 't Regt in spijt van gulde Schijven,
Den hals noyt hebben omgedraeyt,
Daer hoeft geen doeck voor Themis oogen,
Men kent wel Luyden van vermogen.

Vergeeft my waerden Nieuwelingh,
Indien mijn schagt soo hevigh dondert,
De goede blijven uytgesondert,
En ick besluyt u in haer kringh,
Want kent men vruchten aen haer bloesem,

Daer steeckt wat anders in u boesem.
Ick denck niet sonder kittelingh,
Aen die verdweenen oogenblicken,
Haer Schaduw' kan mijn nog verquicken,
Haer Schaduw' maect nog dat ick singh,
Gelijck de Swanen met haer kelen,
Al stervend nog een deuntje kwelen.

O! kon ick met een vlugge pen,
Ons t'samen-wooningh af gaen malen.
O! kon ick yeder een verhalen,
Het minste dat ick in u ken,
Maer beter daer van niet te spreecken,
Als dat ter helft te laten steecken.

Mijn Veder vind sig veel te swack,
Om u op steyltens na te klimmen,
Wijl ick een Buyrman van de schimmen,
U gevolgh van verr' op mijn gemack.
't Past Reusen en geen kleyne dwergen,
Te steig'ren langhs een trap van bergen.

Den Hemel gunne u veel geluck,
Hy doe u met uw' groote gaven,
Het Recht getrouwelijck handhaven,
En menig helpen uyt den druck,
Uw' naem die werde steeds gepresen.
Van uytgeredde Weeuw en Weesen.

Het Honighseem van Guldemonde,
De Tong van Tullius, den Vader
Der Pleyteren, dat die te gader,
U van haer geveer zijn gejoint,
Wilt oock de Goddelijcke Regten,
Voor wetens nimmermeer bevegten.

Bemind de Vrede, stooct geen Vier
Van twist, in smeulende geschillen,
Soeckt onrust en gekijf te stillen,
Gebruyckt geen Nagels van een Gier.
Want dit, als oock dat dulle twisten,
Betaemd geen diergekochte Christen.

't Gerigt dat is Godts Dienares,
Houd dat voor Hem, en niet voor Menschen,
De Waerheyd laet die noyt verslensen,
Onthoud dog wel die groote Les,

Verfoeyt bloed-suygen, stroopen, prangen,
En gy sult dubbel Loon ontvangen.

En of de Wereld met uw spot,
En reeckent dat voor enckel dwaesheyd,
Dit steur u niet; want yeder dwaasheyd
In sijn gemoed, daer is geen God.
Een ongekreukt en blanck gewisse,
Wilt voor geen goude Bergen missen.

Den Hemel hoor nog eens mijn beê,
Hy leere u dwingelanden pletten,
Door kragt van welgegronde wetten,
Hy doe u spreekken wel ter sneê,
En Iesus Gods en 's Menschen scheidt-man,
Die zy uw' Voorspraek en uw' Leyds-man.

P.V. Sorgen. Veritas odium parit?

Ick soude oock eenigh Elegiaces op Ued: Promotie U Ed: toegesonden hebben, maer deselve blijven in de pen steecken. Siet hier evenwel een Duyts Sapphicum, drie a vier extempor aneum.

Myn ander Ick, mijn uytgelesen Vriend,
Kon nu mijn Pen, den Lof die gy verdiend,
Niet blind van Liefde, maer in waerheyd siend,
Ten vollen meten,

Ick soud u voeren met mijn kleyn gespan,
Soo verr' en hoogh als ick u voeren kan,
Maer wat u toekomt, wis de helft daer van
Bleef wel vergeten.

Ick souw gaen singen op mijn Reeste snaer,
Uw tijdverdrijf van menigh dagh en laer,
Waer van ick selfs een oogh-getuyge waer,
In t'samenleven.

Maer wijl dat ick ter halver loop-baen swight,
Verlies ick u, eylaes uyt mijn gesicht,
Terwijl dat gy, gelijk een schight,
Wort voortgedreven.

Gy doelt en treft gelyckelijck het Wit,
En gy ontsaegt nogh koude, nog oock hit,
Tot dat gy had ten vollen in 't besit,
Den Stoel der Eeren,

Hier staet gy nu voor alle man ten toon,
En op u Reeckeningh ontfanght gy Loon,
En daer-en-boven nog een Lauwer-kroon,
Voor 't Redeneren.

P.V.S.

**Ter Bruyloft. Van de Eersame en seer Discreten Goossen van Wijck, Bruydegom.
En de seer Deugtsame en Eerbare Haesje van Doorn, Bruyd.
In den Eght versammelt den 2. February Ouden stijl 1670.**

De Liefde is die grooten band,
Die alle dingen houd in stand,
Indien dat die eens was verkout,
Men sag geen Dieren in het Woud,
Men vond geen Visschen in de Zee,
De Bergen waren bloot van Vee,
De Wereld moest eer lange zijn,
Een Kerck-hof of maer een Woestijn,
Ia elck souw leven sonder hulp
Gelijck een Oester in sijn schulp,
Maer door het goed en wijs beleyd,
Van Godes Mede-dogentheyd,

Vind yeder Dier, en yeder Mensch,
Een hulp en Egaê na sijn wensch,
Ick bid u Bruydegom bedenckt,
Wat God van daegh nu aen u schenckt:
Een goede Vrouw is een Juweel,
En sulck een krijght gy tot u deel,
Want in een prijsselijcke saeck,
Gaet voordeel t'samen met vermaeck.
Uw Huys dat word daer door Gebout,
En oock versorghet met onderhoud,
En denckt dat God verheft seer hoogh,
Die nederigh was in sijn oogh,

Maer schoon het groote Huwlijcks-Regt,
U Meester maeckt in plaets van Knecht,
Erkent sulcks altijd van uw' Vrouw,
Die u daer toe verkiesen wouw,
En Gy oock Deugdrijcke Bruyd,
Treckt na uw' Weduw Kleeren uyt,
Want siet gy vind nu weer in 't Bed,
't Geen d'Eensaemheyd soo wat verset,
Verheught u vry het magh wel zijn,
Het Houwlijcks-bedde dat is reyn,
En onbevleckt als Paulus leert,
Gy zijt die Ribb' die hem ontbeert;

De Schepper van dit gantsche Rond,
Die spaer uw beyde langh gesond,
Hy Zegen u met Hemels goed,
Hy geeft u een gerust gemoed,

Hy bind u Herten vast aen een,
Hy maeck u tot een Vleys en Been,
Hy matige sijn noodigh kruys,
Hy hael u zat van dagen t'huys,
Hy geef oock menig longe Spruyt.
Aen onse Bruydegom en Bruyt.
Leef lang, ô! soet en deugtsaem Paer,
Den Hemel maeck mijn wenschen waer,
Leef vreedsaem, verre van verschil,
En denckt wat God al van u wil.

Dien Gast, die op het Bruylofs-Feest,
Van Cana eertijds is geweest,
Die zy oock op dit blijde mael,
Sijn Geest vervul de Bruylofs-Zael,
Hy stort sijn Liefde in uw' Hert,
Waer door gy gantsch verandert wert,
Op dat het hooghste goed, een God,
Magh zijn uw' Erf-deel en u Lot,
Hy sterck u tot de ware deught,
Hy spaer u in een lange leught,
Hy maecke segh ick tot besluyt,
U beyder Zielen tot sijn Bruyd, Amen.

P.V. Sorgen.

**Geboort-Vermaningh,
Aen de Eersame Deughtrijcke longe-Dochter
Maeyken van Wyck,
Verjaert den 11.luny 1667. Oud acht-en-twintigh laer.**

Ons dagen vlieden weg gelijk een Wevers spoele,
Ons laren gaen daer heen eer dat het yemant voele,
De tijd, de vlugge tijd vlieght snelder dan de wind,
Die niemant van den mensch op aerden in en bind,
Het is al even eens gelijk als met de baren,
Die nimmer stil en staen maer t'aller tijd voortvaren,
Want schoon een Mensche staet gelijk een versche Blom,
Noch sal hy haest vergaen van hoogen ouderdom:
Dan wort hy afgemaeyt, en wort 'er een gebooren,
De tijd seyt hem flucks aen de oudheyt na te spooren,
En na hy heeft geleeft geefy hy sig op de reys,
En gaet dan wederom den wegh van alle vleys.
Soo gaet het oock met ons, en al des Menschen dingen,
Men siet het eerst sijn laest, het last sijn eerste bringen,
Wat is de Mensch eylaes! wat is des Menschen lof?
Want dat hy is geweest keert wederom tot stof,
De Geest keert weer tot God die hem eerst heeft gegeven,
En dan is het gedaen met ons ellendigh leven,

Maer siet na 't eynd van die de Heere heeft gevreest,
Het eynde van die Man de vrede is geweest;
En siet soo vloeyt den tijd veel snelder dan de stroomen,
By dagh, by Maent, by laer, die noyt weerom en komen,
En nademael dat oock uw leven vast verteert,
En dat geduyrigh aen uw laer-getal vermeert,
Soo hoop ick nogtans dat u God nog lang wil sparen,
En Zegenen met nog soo veel en meerder laren,
Want het is Godes Werck die u nog heeft bewaert,
Tot nu toe, en met Acht-en-twintig laer bejaert.
O Heere! leeret dog haer hare dagen tellen,
Geef dat sy Uwen lof nog langer mag vertellen,
In 't midden van u volck; geeft dat sy mag verstaen,
De wil van uwe Wet, en watter dient gedaen.
Tot Lof van u o Heer! en van Uw heyl'ge name,
Maeckt haer daer toe dan oock door uwen Geest bekwame,
Tot dats om Christi wil daer heen de hoop ons send,
Hierna altoos geniet het leven sonder end.

P.V.S.

Punt-dichten of Epigrammata.

Bedenckinge over Micha 6: 9. *'Hoort de Roede, ende wiese bestelt heeft.'*

God heeft tot onder tught een saghte Roe gekoosen,
Een Roe alleen gemaect, van Lelien en Roosen,
Ey! hoort die dogh, en gaet Hem verder niet vertoornen,
Of hy bestelt er een van Distelen, van Doornen.

Petri* Gallicinium, of 't Hane-gekraey van Petrus. *Gallus is een Haen, en een Fransman.

Op 't derde Haen-gekraey, bekeert sig Sinte Peter,
En op het hondertste wort Utrecht nog niet beter,
Hoe komt dat ja; sijns Heeren oogh dat sagh hem aen,
't Was anders evenveel, of zijn, of onsen Haen.

Bedenckinge over Mattheüs 6: 28. De *lelien spinnen niet.*

'k Wist voor de Lely raed, en watse moest beginnen,
Op datse met fatsoen quam uyt dees Labyrinth,
Sy moest nu maer een draed als Ariadne spinnen,
Maer siet de Waerheyd selfs, seyde datse niet en spint.

Op de poorten van Palm, hier overal in de Stad, Anno 1673.

Op de intrede van Sijn Hoogheyd.

De kenders der Natuyr, die seggen dat de Palm,
Van alle kant gedrukt dan des te beter wast,
Maer of dit zy, of niet, my lust hier geen getalm,
Altijd haer seggen op d'Oranje Spruyt wel past.

Aen de Heer Aegidius van den Bogaert.¹

My dunckt ick sie de Geest, de mond, de tong, herleven,
Van Bogaert, die wel eer soo menig herte stal,
Wiens Naem in menig hert, soo diep nog staet geschreven;
Wiens Naem so lang hier Kerck, so lang oock leven sal.
Maer die is heen gegaen by Iesus, by sijn Borge,
Op dat hy daer ontfingh die wegh-geleyde Kroon;
Ey Utrechts Zion! zijt voortaan bevrijd van sorgen,
Want siet des Vaders Geest rust weder op de Soon.

¹ Een zoon van Justus van den Bogaert, geb. 1652; Justus was predikant te Utrecht

**Op den XXX. Psalm, vers 6.
Want een oogenblick is 'er in sijnen Toorn,
maer een leven in Zijn gunst, &c.**

Den Hemel wort oock wel eens moe,
Sijn Kinderen de rugh te meten,
Hy sal my doen die sangh vergeten,
Geen Vader past altijd een Roe,
Maer dese Kelck die elck moet monden,
Die gaet aen Godes disch in 't ronde,

Godts Wijsheyd lagt eens met de Mensch,
En met sijn ydele gedachten,
En met sijn winderigh verwachten,
En met sijn schadelijcke wensch,
Hy stiert het grootste quaet ten besten,
Maer dit Bancquet komt op het leste.
Mijn Ziele scheidt voortaan gedult,
Ghy krijght wel licht door dese wegen,
Een overwicht en schat en Zegen.
Een maet tot boven toe gevult,
Als dan sal God u droefheyd stillen,
Als ghy sult een zijn, met sijn wille.

P.V.S.

Zegepraal over de dood van de leerzame, vrome, Godzaliglijk en wel in God geoefende jongeling

Philippus van Zorgen.

Student in de Heilige Godgeleerdheid, overleden de 25e in Lentemaand 1677.

Gij hebt dan overmocht, vervaarlijk spook, uw zeis,
waarmee gij alles maait, hebt gij in 't lest geslagen,
in Philips minste deel; nadat gij spier en vleis
al overlang had van zijn banken af gaan knagen.

Daar ligt hij neergeveld; de gravers staan gereed
om hem in 't nare graf met aard en puin te dekken.
Uw vijand, vijandin van alle vlees, vertreedt
gij met uw macht'ge voet; maar waar toe zal 't u strekken?

Ik weet, gij waart al lang in snood' een eed-gespan,
met duivel en de wereld boosaardiglijk getreden,
om uw geweld en list te leggen op hem aan;
en al uw meeste bereidheid aan hem te besteden.

Gij duivel, wereld, dood, waarom toch zo verwoed
gewoeld; wat had gij dus te vrezen en te zorgen?
Een jongman, stil, beleefd, kuis, eerlijk van gemoed,
Godvruchtig en in God geleerd; 'k meen Filip van Zorgen.

'k Zeg, zo een jongeling kon die u hinder doen?
Helspoken, moest uw wrok hem tot een voorwerp stellen?
Wat onheil, geraamd, of schâ kont gij op hem vermoên?
Dat gij niet rusten kon voor gij hem kwam te vellen?

De reden valt mij in: omdat hij inderdaad
was, 't geen hij wezen moest (dat zeldzaam is in deze tijden)
dat is, oprecht voor God en voor de mens; uw haat
en spijt kon daarom niet dit vrome Gods kind lijden.

Gij zag zijn voortgang in de zalige wetenschap
van God en van de mens de weg tot God te leren.
En hoe door de heil'ge taal klom op de hoogste trap
der wijsheid, daar de Heer Zijn lieverds mee wil eren.

Neen, dacht gij, hola! Neen, dees jong'man moet van kant;
ons rijk en Babels troon mocht hij gaan overvallen.
Men vindt er weinig zo; en zulke zijn bestand
ons rijk te slopen, dat alreeds is aan het vallen.

Dié zullen 't ons niet doen, die óf door gierigheid,
óf eierzucht, óf door dwang van ouderen, studeren.

Met toeleg om daarna eens in aanzienlijkheid,
als baasjes van de Kerk, bij groten te verkeren.

Och, dat's ons eigen volk die dienen ons het best.
Maar zulke klanten die alleen van God geleerd zijn,
dien moet men vlieden als een schadelijke pest.
En ons ontzaglijk rijk moet daar voor vrij vervaard zijn.

Dies moest de dood aan 't werk, die wrede moorderin.
Ook heeft zij wel gelukt als heden is gebleken.
Maar zeg mij schrikkelijk spook, wat heil vindt gij daarin
dat g' in van Zorgens hart uw dolk hebt kunnen steken?

Al hebt gij hem geveld, daar zijn er meer als hij,
al zijn ze dun gezaaid, die als manhaftig knechten
met de helm op 't hoofd, met schild in d' hand, met 't zwaard op zij,
nóg zullen Babels rijk, van God gesterkt, bevechten.

Maar wat een grote dienst hebt gij aan hem gedaan.
Gij hebt een eind gemaakt van zijn lang kwijnend leven.
Uw aankomst was hem lief, hij greep u willig aan,
in plaats dat and'ren voor u zo angstvallig beven.

Hij wist dat van uw zeis de snee was stomp gemaakt
en dat het duister rijk had op hem geen vermogen.
Dies hij u, dood en d' hel beschimpt en uitgemaakt
heeft; toen gij op het wreeds durft komen voor zijn ogen.

Al ligt zijn ziel in kist, gekist en in het graf
gedompeld onder d' aard; de ziel gaat heilrijk waarden
bij God; aan Wie hij zich ten dienst hier overgaf,
bevrijd van alle kwaal en rampen dezer aarde.

Gij jonge manschap die ten godsdienst u bereidt,
leert op de voorgang van Van Zorgen God recht kennen.
Niet juist naar 't geen u van uw meesters wordt gezegd,
maar wilt u aan Gods Geest en aan Zijn woord gewennen.

Dat was Van Zorgens doen, die ook zo zeer verlicht
was in die wetenschap; niet waanziek uitgevonden
door aardse wijzen, mits die blind zijn in dat licht,
maar die gegrondvest staat op d' heilige twee verbonden.

Dan zult gij ook de vrucht van uw genomen vlijt,
ter tijd van God bestemd, ontwijfelbaar erlangen.
Als Hij u voeren zal uit d' woeling van de tijd,
met Philip in d' eeuwigheid, ten rij der zegezangen.

Godzal'ge moeder van zo een Godzalig zoon,
verheug u in zijn heil; nu is hij bij zijn Vader
en Heiland; vrijgemaakt van's werelds smaad en hoon;
en rampen die de mens benauwen altegader.

Zijn ziel verzadigt zich in het beschouwen van
Gods heerlijk aangezicht; en drinkt met volle teugen
uit der wellusten Bron. Ei, droog uw tranen dan
van d' ogen; om u in zijn heilig stand te verheugen!

Hij heeft de moeilijkheid zijn's dagwerk afgedaan.
Beginnende zijn rust op 's Heeren heil'ge rustdag.
En is in 's Heeren rust, hem lang bereid, gegaan
waarop hij in zijn aardse gewoel, met zulk een lust zag.

A. G.

Is dit Abraham Godard? Deze dichter heeft in soortgelijke woorden een klaagzang gemaakt op het sterven van Jodocus van Lodensteijn.

Abraham Godart, Lyk-klagt over het droevig en ontijdig overlijden van de zeer godzalige zeer geleerde ende zeer vermaarde heer Jodocus à Lodenstein. In God gerust den 5/15 in oogst-maand 1677. Willem Clerck, Utrecht 1677.

GEDICHTEN

Door: Willem Westerbeke

Aan K. W.

December 1977

1

't Was op een dag, om nimmer te vergeten, 17 Februari 1963
wanneer ik was in zorgeloosheid neergezeten,
dat God mij riep en sprak met grote stem,
diep in mijn ziel, gepaard met sterke klem:
"Je leven in de zonde, buiten Mij
dat eindigt in de hel, geloof dat vrij!"

2

Ik ging probeerde heiliger te zijn.
Maar d' uitkomst was niets meer dan schijn.
Ik poogde meerder kracht in 't werk te stellen,
maar het zwaard van 't Woord begon mij neer te vellen.
De zonden werden steeds geweldiger in kracht
de vijandschap bracht mij in algehele onmacht.

3

Mijn ziel werd zwaar gedrukt door hond'rden kwaden
al mijn zonde schuld werd op mijn hart geladen.
De last die werd zo zwaar dat ik bezweek.
En eind'lijk op een gefolterd man geleek.
Toen riep ik uit: "Het is voor mij verloren,
gewis ik ben verworpen, niet door God verkoren."

4

De satan stelde zich ter rechterzijde

en haalde grote overwinningen op mij.
Ik worstelde, maar hij was het die won.
Hij trok mij in zijn net; niemand die mij redden kon.
Een ganse zwerm godslastering en plagen
Doorstaken mijn verloren ziel, bij nachten en bij dagen.

5

Er was voor mij geen hoop, geen middel meer te vinden.
Ik tastte naar de wand en 't ging mij als de blinden.
De afgrond tegemoet; de hel lag voor mij open.
Er was geen hulp, geen redding meer te hopen.
Dat was 't verdiende loon voor ál mijn zondeschild.
De beker van Gods toorn had ik met recht gevuld.

6

Gods eisend recht lag op mijn ziel gebonden.
'k Verborg voor Hem geen kwaad wat in mij werd gevonden.
Zwaar gezondigd tegen licht en beter weten.
Dát kwetste mijn beschuldigend geweten.
Gods goedertierenheid gesmaad, mijn hele leven lang.
Dat maakte mij bedroefd, vol smarten; en heel bang.

7

Geloofd zij God, Hij hoorde mijn gezucht.
Met al mijn noden ben ik tot Hem gevluht.
Hij onderwees mijn ziel door Woord en door geschrift.
Een klein begin van 't Evangelie werd gegrift,
In mijn benauwde ziel. En balsem voor mijn wonden:
"Het bloed van Jezus Christus, reinigt al m'n zonden."

8

Jezus werd mijn lust, mijn Liefde en mijn Leven.
Aan Hem alleen heb ik mijn ziel gegeven.
Omdat ik ook de zaligheid van anderen begeer,
smee ik tot God: *behoud hun ziel o, Heer'!*
Bekeer mijn vriend, zie in genâ op hem van Boven,
Dat K.... W.... ook eeuwig U zal loven.

JAARWISSELING 1977-1978

1

Wij staan nu op de drempel van 't oude jaar.
Een jaar van grote schuld.
Doch zijn we nu met alles klaar,
mijn hart is nog met smart vervuld.

2

Er is wél plaats voor wereldzin,
en alles wat de zonde biedt.
Wat baat toch al dat dwaas gewin?
In al die ijdelheid is Christus niet!

3

De wereld is een moordspelonk.
Een plaats van groot gevaar.
Het is niet alles goud wat blonk.
Och, zag ik Christus maar!

4

Als alles valt en zakt en zinkt,
blijft Christus staan; een vaste Rots.
Als alles bruist en woedt; dan klinkt
Zijn machtig woord in 't golfgeklots:

5

"Betrouw op Mij in nood en dood.
Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.
Al zijn uw zonden groot en snood,
Ik zal u rust en vrede geven.

6

"O Heer", antwoordt dan de ziel,
gedenk Uw eeuwig Trouwverbond.
In alles wat mij overviel
bent U de Rots, waar ik op stond.

7

Mijn ziel berust in Uwe trouw
Gij zijt mijn lust, mijn Liefde en mijn Leven.
Gij zijt de Borg, Die ik geheel vertrouw
Aan U alleen wil ik mijn leven geven.

8

Schenk Gij Uw Geest aan jong en oud.
Verzoenend bloed, spreng op ons allen.
Al is ons leven nog zo koud,
behoudt ons naar Uw welgevallen

NIEUWJAARSWENS 1977-1978

Wijs: Psalm 79

1

Ons Vaderland is in de zond' verzonken,
De Christenkerk is in de schuld verdronken.
Van hoog tot laag hebben wij zwaar misdreven.
Gods eigen Volk heeft onderling gekeven.
Het is tot onze schand',
De zonde tiert in 't land.
Gods Geest is ver geweken
De oprechten zijn zeer klein,
overall heerst venijn,
en kwellende gebreken.

2

Hoe hoog de nood in het land ook is gestegen,
'k Heb evenwel een kruimpje hoop gekregen
de Middelaar heeft eens in 't Woord gezworen:
't Volk Israël dat is door Mij verkoren.
Hun wederkeren zal
(uit hun zeer diepe val)
de ganse Kerk verblijden.
'Hoe dood de kerk nu is,
Ik stort, dat is gewis,
Mijn Geest op Jood en heiden.'

Rom. 11

3

Mocht God ons daarmee in dit jaar verblijden,
en volgens Zijn beloften ons bevrijden.
En onze zielen in Zijn gunst doen delen.
En zaligmakend werkt in 't hart van velen.
Geloof steunt op Zijn Woord,
getrokken door het koord
van Goddelijke liefde.
Die gloed ontvlam' opnieuw:
"O, dat Gij onze ziel,
Met liefde-lust doorgriefde."

Zondag 1 januari was het Nieuwjaar.

Volgens de Meteorologisch instituut was het noodweer op 3 januari 1978.

Rond het middaguur en er was een zeldzame duisternis, een enorm hard onweer, er viel regen met hagel en een zeer zware storm en in een korte tijd daalde de temperatuur dat er zelfs sneeuw viel.

OP DE STORM van 3 januari 1978

Wijs: Psalm 101

1

De nieuwjaarsdag was weer aangebroken.
Het vuurwerk werd door velen aangestoken.
Des Heeren dag ontheiligde men zeer,
tot Zijn oneer.

2

In plaats van Gods genâ en gunst te zoeken
Verwachtte men Zijn Woord in alle hoeken.
Waardoor Zijn gramschap hevig werd ontbrand
op 't vaderland.

3

Na enkele dagen zond de Heer' Zijn winden
in 't hele land kon men Zijn oordeel vinden.
De God der ere donderde met kracht
en grote macht.

4

De bliksem schoot zijn felle stralen neder
en ieder was verbaasd door 't zwaar onweder.
De storm verwakkerde tot grote kracht,
toond' Gods almacht.

5

En heel zwak beeld was in dit weer te lezen
Hoe 't op de grote Oordeelsdag zal wezen.
De mensen zullen uit hun graven gaan
en voor God staan.

6

Daar zal geen spot en ijdel lachen wezen.
Een ieder zal Gods toorn en gramschap vrezen.
Gods Majesteit wordt luist'rijk openbaar
dat's zeker waar!

7

Maar wat een blijde dag is 't voor de vromen
Als zij eeuwig bij Christus zullen wonen.
Zij zullen ingaan in Gods heerlijkheid
in eeuwigheid.

8

"Ik roep U aan, o heilig Opperwezen,

leer mij U kinderlijk, ootmoedig vrezen.
Vervul mijn ziel voor U met diepst ontzag
op elke dag.

9

Maar als Uw onweer nog niets heeft uitgewerkt,
Kom dan terug en toon opnieuw Uw geweld!
En doe Uw Geest ermee tesamen gaan;
verhoog Uw Naam!"

10

Zendt Heer' de wind des Geestes in de zielen.
Die wederbarend werkt en neer doet knielen.
Bindt ons samen aan Uw genadetroon
en aan Uw Zoon."

Joh. 3

Opmerkelijk - 12 januari 1978

De Heere bracht *opnieuw* Zijn sterke storm voort
in West-Europa werd Zijn werk weer gehoord.
Maar geen vernedering en geen ootmoed,
was in 't gemoed

Psalm 97

De HEERE regeert!
Majesteit en heerlijkheid zijn voor Zijn aangezicht.
De hemelen verkondigen Zijn gerechtigheid.
De bliksemen verlichtten de wereld; het aardrijk ziet ze en het beeft.
Geeft de Heere de eer Zijns Naams, want Hij is groot en zeer te prijzen.

KINDERGEBEDJE

Wijs: Sikkels klinken, sikkels blinken, etc.

1

Heer' der Heeren,
Wil mij leren
Door Uw Woord en Geest.
'k Ben zo zwart van zonden
'k Ben schuldig bevonden
En stout allermeest.
En stout allermeest.

2

Heer' des levens,
Schenk mij tevens
't Zaligmakend werk.
U nam eens de kind'ren
Deed hun angst vermind'ren
Op Uw arm, zo sterk.
Op uw arm zo sterk.

3

U sprak krachtig,
En almachtig:
"Uit der kind'ren mond
Zal Ik Mijn lof erven
Zal Ik eer verwerven,"
Door 't Genâverbond
Door 't Genâverbond.

Enkele gedachten over het bittere lijden van de Zoon van God.

Wijs: Psalm 68.

Aan R. H.

Middelburg, 25 januari 1978.

1

Hoe groot was Jezus' zielesmart
Hoe werd geperst Zijn liefdehart
Hoe bitter was Zijn lijden.
Hoe diep doorgriefde Hem het kruis.
Hoe ver d' afstand van 's Vaders huis.
Hoe bang en eenzaam 't strijden.
Hoe brandende 's Vaders toorn op Hem.
Hoe haatte Hem Jeruzalem.
Hoe sloegen Hem de knechten.
Hoe werd Zijn klamme zweet tot bloed.
Hoe gefolterd werd Zijn gemoed.
Hoe hels kwam satan vechten.

2

Hoe was die Leeuw met bloed vervuld
Hoe was dat Lam vol van geduld
Hoe lijdzaam in Zijn lijden.
Hoe krachtig was zijn voor-gebed
Hoe zalig werd zijn volk gered
Hoe dapper was Zijn strijden.
Hoe ijverig deed Hij 's Vaders wens
Hoe groot Zijn liefde tot de mens.
Hoe need'rig onder smaders.
Hoe betrouwde Hij in de nood.
Hoe liefde Hij Zichzelfen dood.
Hoe zocht Hij d' eer des Vaders.

3

Hoe waard is Jezus' eer en lof
Hoe groot is Hij in 't Hemelhof.
Hoe machtig is Zijn spreken.
Hoe krachtig is Zijn Middelaarsbloed
Hoe reinigt het, het vuilst gemoed.
Hoe zuivert het gebreken.
Hoe wijs bestuurt Hij lichaams pijn,
Hoe verzacht werkt Zijn medicijn.
Hoe troostrijk Zijn liefde-kus.
Hoe zwaar, R. ... je kruisen zijn,
Hoe smartelijk je lichaamspijn
Het zwaarst' droeg Jezus Christus!

JEZUS IS ALLES

Middelburg, 21 juni 1978.

V	Toen Jezus boog, mij kwam voort 't oog, werd ik Zijn doel.	V
O	Toen Jezus pijl, mij trof tot heil, kreeg ik gevoel.	A
O	Toen Jezus werk, mij werd te sterk, werd ik zeer klachtig.	N
R	Toen Jezus hand, gaf onderstand, werd ik onmachtig.	J
M	Toen Jezus wetten, mij ging ontdekken, werd ik een beest.	O
Y	Toen Jezus woorden, mijn ziel bekoorden werd ik bevreesd.	U
N	Toen Jezus leer, mij riep tot inkeer, werd ik gesmaad.	W
C	Toen Jezus Minnen, viel in mijn zinnen, werd ik gehaat.	W
O	Toen Jezus leven, mij werd gegeven, werd ik gedood. Gal. 3:19	I
R	Toen Jezus schatten, mij kwam bevatten werd ik ontbloot.	L
R	Toen Jezus rust, mij werd tot lust, werd ik gedreven,	L
I	Toen Jezus leefde, mijn hart doorgriefde, werd ik verheven.	E
E	Jezus is nu mijn AL en ik ben niemendal.	M

Middelburg, 22 juni 1978

Voor Jezus, om Jezus, in Jezus is het heilig.
Tot Jezus, met Jezus, in Jezus is het veilig.
Tegen zonden, tegen wonden, tegen duivel, tegen hel,
Tegen schuld, ongeduld, lusten, lasten, zielsgekwel.
Zoekt en vindt Jezus
Lieft en bemint Jezus.
Komt en bezint Jezus.
Loopt en begint Jezus.
Koopt en wint Jezus.
Houdt en bindt Jezus.
Maak uw Vrind, Jezus!

ONS LEVEN

1

Ons leven is net eender als de wind
Ze waait,
Ze draait,
Spoedig blijft ze stille staan.

2

Ons leven is net eender als een bloem
Ze groeit,
Ze bloeit,
Spoedig is ze weer vergaan.

3

Ons leven is net eender als een damp,
Ze hijgt,
Ze stijgt,
Spoedig is het weer gedaan.

De wind van 's Heeren Geest, Die wijkt nooit weer.
De bloem van liefde Gods, vergaat nimmermeer.
De dauw van Jezus' trouw neemt nooit een keer.
Die nieuwe schepping is tot ere van de Heer'
Buig wind, bloem en dauw voor Hem neer!

NIEUW LEVEN

Wijs: Psalm 72

1991

W.W.

de Kerk *Hoe heerlijker schiep de Vader d' aarde,
De mens was als een kroon.
Gods Geest en beeld gaf hem zo'n waarde,
Tot blijdschap van de Zoon.
Maar ach, hoe diep is hij gevallen;
Verloor zijn goed, zijn God.
De breuk door Adam treft ons allen.
Dat is ons droevig lot.*

de Vader *Toch zal Mijn eer en lof weer leven,
Bij de verloren mens.
Ik zal Mijn eigen Zoon hen geven.
Dat is Mijn Raad, Mijn wens.
Mijn roem zal uit het stof oprijzen.
Bij 't Jodendom het meest.
Daarna verenigd met de heiden,
Ik geef hen ook Mijn Geest.*

de Zoon *Maar Israël heeft Mij verstoten.
Dus wierp Ik z' uit Mijn huis.
Hebt u Mijn gunst zó rijk genoten?
Stierf Ik bij u aan 't kruis?
O Israël, keer naar Mij henen.
Neemt uw Messias aan!
Voor Sions poort stond Ik te wenen,
Ik ben met u begaan.*

de Geest *'k Zie hen verstrooid onder de volken,
Ik breng hen in hun land.
En trek hen uit de diepste kolken.
Ik geef hun land tot pand,
dat Ik Mijn Geest hen óók zal schenken.
Dàn gaan ze uit hun graf.
Dàn zal Ik Mijn Verbond gedenken,
wat Ik hun vaad'ren gaf.*

de Vader *Zij zullen wenend tot Mij naad'ren
Berouwvol voor Mijn troon:
"U bent de God van onze vaad'ren,
W' erkennen nu Uw Zoon!"*

*Ik heb 't voorzegd door vele vromen,
Eens roepen Joden saâm:
"Gezegend is Hij Die zal komen,
Tot ons in 's Heeren Naam!"*

de Zoon *Dan kan Zich Jezus niet bedwingen:
"Ik ben Immanuël!
Mijn liefde zal u weer omringen,
Mijn volk, Mijn Israël!
Ja, daartoe heb Ik u verkoren,
Een middel voor Mijn werk.
Opnieuw zal Ik door u doen horen
Mijn heil, voor héél de Kerk.*

de Geest *Zal Isr'el uit de dood herleven,
Opnieuw de Geest ontvaân?
Hoeveel te meer zal 't Hoofd, Zijn léden
Uit doodse staat doen gaan?
Zou Ik Mijn Kerk dan niet herbouwen,
Verwoest door 's vijands hand?
Moet u Mijn woord dan niet vertrouwen,
Isr'el en Nederland?*

de Kerk *De volkeren door God verkoren
Versieren Christus' kroon.
In Sions kerk door 't woord herboren
Naar 't beeld van 's Vader Zoon.
De HEERE zal weer bij ons wonen,
Door d' Evangelie-leer.
Hij zal ons zijn verbondstrouw tonen.
Drie-enig God, U d' eer!*